

Šumenie líp

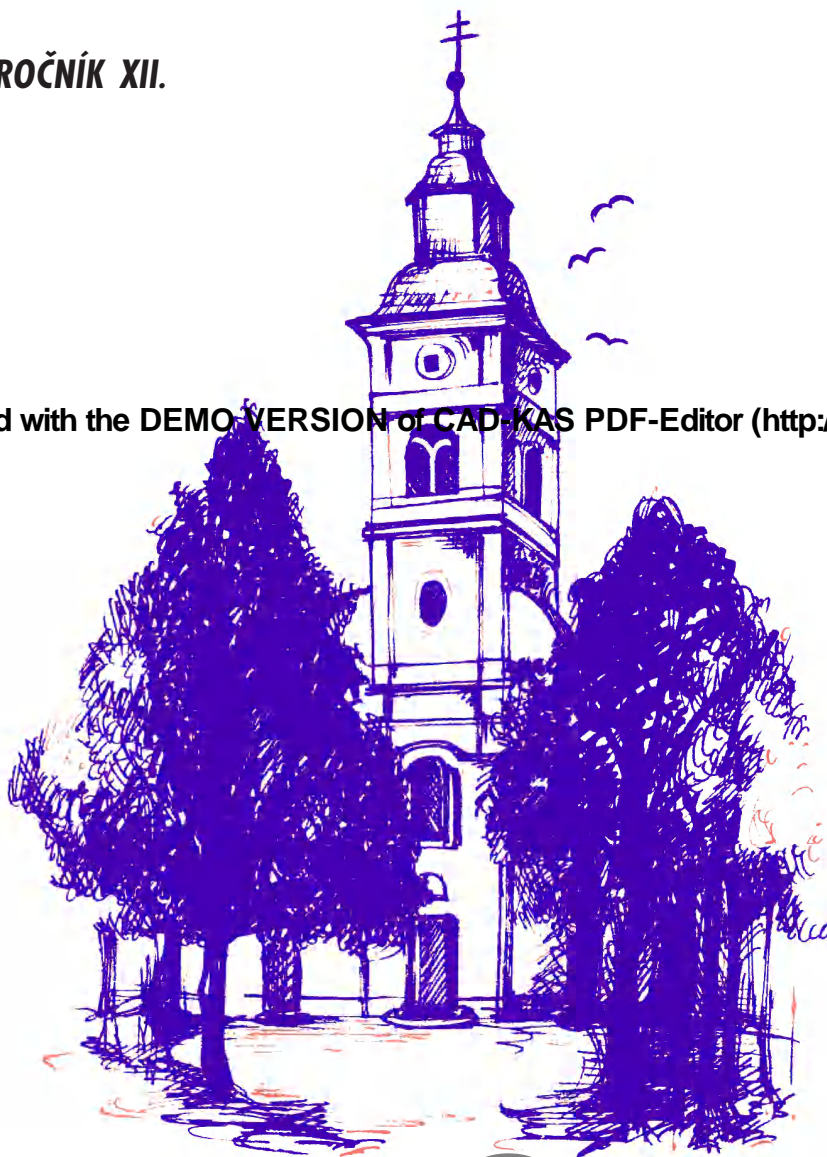
Časopis Ev. a. v. cirkevného zboru v Necpaloch

ROČNÍK XII.

1/09

Changed with the DEMO VERSION of CAD-KAS PDF-Editor (<http://www.cadkas.com>)

Changed with the DEMO VERSION of CAD-KAS PDF-Editor (<http://www.cadkas.com>)

Sedem pôstnych vzdychov

Ó, zhrešili sme ... Zmiluj sa, Kriste,
Pane premilý!
Trňový veniec z tvrdých srdc svojich
Sme Ti uvili.

Ó, zhrešili sme ... Odpusť nám, Kriste,
Odpusť úbohým!
Križ sme Ti dali, nesmiernu farchu,
Ťarchu svojich vín.

Ó, zhrešili sme ... Slzy nám tečú
Bledej po tvári;
Ranili sme Ťa, Svätý Syn Boží,
Ach, my bedári!

Ó, zhrešili sme ... Drahý Ježiši,
Žič sme Ti dali,
Občerstvi naše zmučené duše,
Zloba nás páli!

Ó, zhrešili sme ... Padáme pod križ,
Spíname ruky!
Bolesť nás trápi, ľútosť nás morí,
Žiaľ prehlboký.

Ó, zhrešili sme ... Golgota plná
Nášho náreku,
Dnes učíme sa poznávať Teba,
Lásku odvekú!

Nesúď nás, Pane, Pastier náš dobrý
Baránok tichý;
Odpovedz slovom nebeskej lásky
Na naše vzdychy!

(Zlatica Oravcová)

Changed with the DEMO VERSION of CAD-KAS PDF-Editor (<http://www.cadkas.com>)

Obsah

Sedem pôstnych vzdychov	2	Detská rubrika	20
Úvodník	3	Pocta básnikovi M. Rúfusovi	22
Križ moja radosť	4	Pred 200 rokmi sa narodil	
Vzkriesenie	4	význ. necp. rodák	24
Buď Božím dieťaťom	6	Výročná kňazská správa	
Žalm 103	8	za rok 2008	26
Priateľstvo	9	História (zápisnica	
Perly múdrosti	10	z kanonickej vizitácie)	32
Keď chýbajú slová	11	Zo života zboru	34
Spoločná mládež	13	Milodary	36
Inštalácia Škarupovcov	14	V matrike sme zaznamenali	37
Vianočný koncert	16	Rozpis služieb Božích	39
Šanca vyrásť	18	Chlieb náš každodenný	40

Changed with the DEMO VERSION of CAD-KAS PDF-Editor (<http://www.cadkas.com>)

Úvodník

Sestry a bratia, milí priatelia!

Skúsme dnes začať jednoduchou otázkou: „Radi spíte“? Zrejme väčšina spontánne odpovie kladne. Najmä tí mladší, ale myslím, že pod farchou povinností aj tí starší. Niektorí možno majú problém zaspáť a to aj keď sú unavení, ale spia určite radi. Spať a zaspáť znamená nevenovať sa ničomu inému, neriešiť nič iné, odložiť všetky práce, starosti. Vlastne keď spíme, nič z dennej reality si neuvedomujeme. Až dovtedy, kým sa nezobudíme.

Jeden človek si raz napísal 101 dôvodov, ktoré mu bránia v jeho tvorivosti. Zoznam 101 dôvodov! Píše: „Aby som bol viac tvorivý, čakám na dovolenie byť tvorivý. Aby som mohol niečo vytvoriť, čakám na niekoho, kto mi pripraví cestu k mojej tvorivosti. Čakám na niekoho, kto by mi dopomohol k návratu mojej sebadôvery a tak ďalej...“ (David B.Cambell).

Keby som vypísal všetkých 101 spomínaných dôvodov, vyčerpá by som miesto vyhradené pre tento úvodník. Ale každý z nás si môže skúsiť nájsť taký zoznam vo svojom živote. Kol'kokrát sa naše životy podobajú na ospalcov, čakateľov. Poznáte to – nemôžem prísť do kostola, máme ešte malé deti, nemôžem, treba sa mi učiť do školy, nemôžem, som nezamestnaný a musím si najskôr nájsť prácu, nemôžem, mám toho veľa, nemôžem, musím porovnať máse z zabíjačky, nemôžem, musím sa najskôr upokojiť, som veľmi rozrušený... Aký výsledok prináša takýto postoj? Potom, keď toto prejde, potom, keď bude potom, tak vtedy ja prídem. Lenže: „Kedy bude to potom“? V jednej mládežníckej piesni sa spieva: „Svet vraví slúžiť sa neoplatí Bohu. Že škoda je Mu zasvätiť mladé dni, ale my vieme a istotne vieme, že v nebi nám za to odmenu chystá Pán“.

Rozmýšľam nad tým, keby Boh takto čakal, kedy nás ľudí zachráni, nikdy by sme nemohli dôjsť spasenia. Keby Boh čakal, kedy prejde to naše „potom“, čakal by stále. Ale Boh konal a aj koná. Poslal svojho jednorodeného Syna, Pána Ježiša Krista, aby zomrel za nás. Za nás, mnohých čakajúcich, spiacich, vyhovárajúcich sa. Za nás, napriek tomu, že toľkých to doteraz nezaujima, nenašartuje a nevyburcuje k aktivite. Mnohokrát máme v mysli spomínaný zoznam, prečo niečo neurobíť alebo prečo niečo ešte odložiť. A je to ešte aj pohodlné. Veď keď sa niečo nepodarí, tak neúspech môžeme zvaliť na niekoho iného v našom zozname, na koho sme čakali, alebo koho sme potrebovali. Ale Pán Boh nečakal. Svojou dobrovoľnosťou a nepodmienečnou láskou konal. Konal tak, aby to smerovalo k blahu a životu vo večnosti nás, tak rôznych ľudí.

Nečakajme viac ani my, milí priatelia! Prehodnoťme svoje priority, prehodnoťme svoje zoznamy toho, čo uprednostňujeme pred naším Bohom. Urobme všetko preto, aby bol Boh na prvom mieste v našom živote. Aby služba Jemu, účasť v Jeho spoločenstve a život Jemu zasvätený bol tým absolútne prioritným snažením nášho života.

Nečakajme viac ani vtedy, keď vidíme, že náš blížny potrebuje našu pomoc. Stáva sa, že za blížnych považujeme len tých, s ktorými sme v príbuzenstve. A ani

v takomto prípade to žiaľ nie vždy funguje. Môj blížny je každý, kto potrebuje moju pomoc. Mnoho našich problémov tkvie aj v tom, že riešime len svoje a svoje problémy. Nie sme schopní a ani ochotní vidieť problémy a potreby svojich blížnych a pomáhať im vyriešiť ich. Niekoľko ľudí sa mi zdôverilo, že keď pomohli svojim blížnym v ich starostiach, zároveň sa aj im vyriešili mnohé problémy.

Podme touto cestou. Najskôr dajme Pánovi prvé a rozhodné miesto v našich životoch, v našom zmýšľaní a aj konaní. Poprosme Ho, aby nám daroval Ducha pokoja, aby nás obdaril svojou láskou a aby sme dokázali svedčiť o tejto láske nielen slovom, ale aj celým svojím životom. Iba ak prijmeme Jeho lásku naplno, budeme ju môcť rozdávať druhým ľuďom, svojim blížnym. „Nespíme teda ako ostatní...“ 1 Tes, 5,6a.

Jozef Havrila ml., námestný farár

Kríž moja radosť a útecha.

(Modlitba)

PANE JEŽIŠI, NECH JE TVOJ KRÍŽ MOJOU RADOSŤOU A ÚTECHOU

- v mojich mnohých pokušeniach a žiadostiach tela; v zákerných vnuknutiach zla; v bolestnej skutočnosti môjho hriechu,
- v srdcnosti, v mojom srdci; v mojom hriechu, v mojom srdci;
- v mojom strachu a horkosti,
- v nevere môjho srdca; v mojich poblúdeniach; v slabostiach mojej citovosti,
- v mojich smútkoch, v duchovnej vyprahnutosti, čo na mňa dolieha, v ľahostajnosti a vlažnosti,
- v tvrdosti môjho srdca, vo vypínaní mojej vlastnej vôle, ba priam pýche.

PANE JEŽIŠI, NECH JE TVOJ KRÍŽ MOJOU RADOSŤOU A ÚTECHOU

- v túžbe nasledovať Ťa a milovať, v mojej vôli konať Tvoju vôľu, prinášať potrebné obete lásky,
- v mojej ochote slúžiť chudobným, v mojom úprimnom súcíte, v mojej túžbe odškodniť Ťa láskou.
- Pane Ježiši, chcem dať všetko, dať sám seba, chcem sa pripodobniť Tebe, Ukrižovanému, pretože cítim volanie byť celkom spojený s Tebou. Amen.

(PHILIPPE MADRE)

Vzkriesenie Krista, naša jediná istota!

Vzkriesenie je ústredným bodom učenia kresťanských cirkví. Vieme, ako to postavil apoštol Pavel: ak niečo vzkriesenia, sme najúbohejší z ľudí. Nemá význam náš život odriekania, očakávanie večného života, nemáme žiadne nádeje. Ale Pán bol vzkriesený – radostne zvestuje.

Vzkriesenie je problém pre rozum. Snáď pomocou môže byť prejav Božej moci v prírode. Na jeseň odumiera, aby na jar ožila. Suché semiačko zdanlivo bez živo-

ta predsa má v sebe život, ktorý sa prejaví v priaznivých podmienkach. Skúsenosť však vraví neúprosne, že smrti nemožno nič vyrvať. Vidíme kraľovanie smrti pred očami. Aká to moc, keď ani postavenie, ani vek, ani mnoho lekárskeho zákroku neodradí a nepremôže smrť. A predsa je Silnejší, ktorý porazil smrť. Musíme veriť zvesti Písma.

Keď rozoberáme zvesť o vzkriesení, môžeme premýšľať: „Je táto zvesť pravdivá?“ Čo by mali z toho tie ženy, učeníci, keby klamali? Ako by z takej falošnej zvesti vznikla cirkev? Povedať, že si to učeníci namysleli, lebo si to priali? Ale ved' oni neočakávali vzkriesenie. Aj oni boli tým prekvapení. Najväčším dôkazom zostáva pôsobenie vzkrieseného Pána v cirkvi. Zo skutkov a listov zborom i jednotlivcom poznáme, ako sa cirkev šírila. Ale ani dnešok by sme si nemohli predstaviť bez pôsobenia myšlienok Vzkrieseného Pána. Myslím nielen na kostoly, kláštory, modlitebne, ale i nemocnice, starobince, sirotince, zaopatrenie v starobe, invalidita a pod. Bez kresťanstva by bola len púšť po neľudských vzťahoch a prejavoch egoizmu človeka.

Mierou ako prijímame učenie o vzkriesení Pána, je náš život. Najprv život osobný, naše každodenné chodenie. Tam možno poznať, či veríme v živého Pána. Keď je pre nás živý, tak žijeme z Jeho moci. Náš život môže byť zvestovaním evanjelia pre neveriacich. Vyznávame Pána živym, tak čo je možné nás napodobňovať. Keď nie je pre nás živý, môžeme sa pokúšať žiť príkladne, ale to bude len pretvarka. Chýba Božia moc.

Z viery vo Vzkrieseného môže povstať čin, ktorý Ho oslávi. Tie stovky misionárov, ktorí išli, aby slúžili i život položili, tí velikáni viery, ktorí sa pustili do diela nad ich sily a možnosti, v dôvere v živého Pána a dielo zavřili. Je dosť takých životopisov, kde môžeme obdivovať smelosť viery, ale ešte viac je neznámych svedkov. Boh ich pozná a aj oslávi.

Aj nám treba tejto viery vo Vzkrieseného. Nemusíme byť velikáni, ktorí sa zapíšu do dejín. Pre každodenný boj potrebujeme spojenie s Pánom. Nutná je nám Jeho rada, pomoc i posila. Život je čím ďalej, tým náročnejší. Mnoho sa nám ponúka. Dobré, ale ešte viac zlé a to v lákavom obale. Po dobe vyprahlости duchovnej je tu duchárenia neúrekom. Môžeš sa dať viesť odborníkom a poznať svoje šťastné i nešťastné dni. Naučíš sa, ako pôsobiť na partnera v obchode, prípadne zákazníka a spracovať ho podľa seba. Kde v tomto virvare nájsť to dobré? Môžeš všetko, čo sa chváli, je hodné našej pozornosti.

Našťastie je tu Pán. On pozná všetky tieto ponuky a taktiku nepriateľa. Pozná aj nás a vie, že by sme sa mohli dať oklamať. Preto sa ponúka za Sprievodcu, Radcu, ba On chce žiť v nás. Ved' povedal, že bez Neho nič nemôžeme a že On chce byť s nami až do konca sveta. Táto viera sa vyžaduje, pri čom nemusíme všetko vedieť vysvetliť rozumom. Veríme, že existuje nebo, Trojjediný Boh a my sa s Ním môžeme spájať v modlitbe, žiť tu na zemi v Jeho sile, aby si nás raz povolal k sebe.

R.Z. (Z časopisu „Cestou svetla“)

Buď Božím dieťaťom

(Rozhovor s Pavlom Uhorskaiom, emeritným biskupom ECAV, pri jeho 90. narodeninách)

• V čom bol ťažký komunizmus a v čom je ťažká dnešná doba?

Komunizmus sa staval k náboženstvu a cirkvám nepriateľsky. Vydal zákon o hospodárskom zabezpečení cirkvi ako pomoc pre ňu, ale bolo to plánované likvidovanie cirkvi. Bolo rozhodnuté, že cirkevným hodnostárom a biskupom môže byť iba ten, čo dostane štátny súhlas. Napriek tomu nepriateľskému postoju mnoho farárov súhlasilo so stanoviskami štátu, čo cirkev oslabovalo a pri-

Changed with the DEMO VERSION of CAD-KAS PDF-Editor (<http://www.cadkas.com>)

veriacim v Boha je aj dnes evidentná. Aj keď v televízii a rozhlase zaznievajú služby Božie, väčšia časť programu je venovaná vraždám, krádežiam a nemravnému životu. Rodičia majú veľké problémy s náboženskou výchovou svojich detí. Vysoko si vážim farárov, ktorí dokážu osloviť mládež slovom Božím. Moc Božia je aj dnes taká silná, že vie vyslyšať tých, ktorí hľadajú Pána Boha. „Hľadajte Hospodina, dokiaľ sa dáva nájsť, vzývajte Ho, dokiaľ je blízko!“ (Iz 55:6)

• Ako sa pozeráte na to obdobie, keď ste boli biskupom?

Rozhodne sa cirkvi dýchalo voľnejšie po roku 1989. Veľkú zásluhu na tom mala náboženská sloboda vyhlásená Dubčekom v roku 1968. Dubček v tomto ohľade vykonal viac ako ktorýkoľvek z biskupov a cirkevných hodnostárov. Aj za môjho úradovania, bolo ešte veľa farárov zaťažených oddanosťou štátu. Aby som dostal cirkev do takého duchovného stavu, aký bol pred nástupom komunizmu, mal som pred sebou spolu s farármi veľmi ťažkú vnútromisijnú prácu. Mnohé cirkevné zbory a ich farári vyslovili túžbu mať cirkevné školy. A tak sa postupne zriaďovali evanjelické lýcea v Bratislave, B. Bystrici, Tisovci, Košiciach a vo Zvolene. Pre tieto školy bolo treba zabezpečiť niekoľko miliónovú finančnú podporu. S pomocou štátu a odhodlania cirkevníkov sa postavili aj mnohé kostoly a modlitebne.

• Čo bolo ťažké? Proti čomu bolo treba bojovať?

Ateizácia počas 40 rokov komunistického štátu neostala ani v cirkvi bez odozvy.

Changed with the DEMO VERSION of CAD-KAS PDF-Editor (<http://www.cadkas.com>)

Mnohých ľudí to odradilo od cirkvi. V mnohých cirkevných zboroch sa nekonala confirmácia celé desiatky rokov. Množstvo detí nebolo pokrstených. V zboroch sme krstili dospelých ľudí. Bolo treba organizovať masovú misijnú prácu, nadmiernou vnútornou misiou odstraňovať odcudzenosť k náboženstvu a cirkvi vôbec a pripravovať nových poslucháčov teológie na túto nevyhnutnú misijnú prácu. Zlozvyk ateizmu bolo treba premáhať veľkou horlivosťou, misiou medzi ľuďmi, ktorá musela byť konkrétna, dobre pripravená a realizovaná.

- Čo Vás tešilo?

S veľkou radosťou som sa zúčastňoval na posviackach nových kostolov a na pohovoroch s mládežou v cirkevných školách. Tešilo ma, keď som napríklad v cirkevnom zbore v Opinej mohol na žiadosť mladých ľudí požehnať pri oltári každého osobne z vyše 30 zúčastnených. Tešila ma vôbec všetka práca v cirkvi v rámci zborov, seniorátov i dištriktov. Chodil som často do zahraničia, kde som podrobne informoval o prebúdzaní náboženského života na Slovensku. Prebudil som tak v cudzine záujem o náboženský život na Slovensku. Prijal som mnohých návštevníkov z cudziny, ktorí veľakrát i hmotne pomohli školám, cirkevným zborom a hlavne mládeži.

Changed with the DEMO VERSION of CAD-KAS PDF-Editor (<http://www.cadkas.com>)

- V čom vám robí radosť dnešná evanjelická cirkev a z čoho ste smutný?

To veľké nadšenie po páde komunizmu prinieslo mnoho radosti v oživení duchovného života. Pokrok je potešiteľný, ale zďaleka sme nedosiahli v našej cirkvi tú úroveň, ktorá tu bola pred nástupom komunizmu. To pravé nadšenie po roku 1989 skoro vyprchalo a aj dnešná cirkev má problémy s návštevnosťou bohoslužieb v kostoloch. Dnes nikomu nehrozí prenasledovanie v zamestnaní, ani v spoločnosti, ale ľudia dobrovoľne dávajú prednosť zábavám, získavaniu bohatstva aj podvodným spôsobom a z toho som naozaj smutný. Veľmi ma trápi, že z množstva prihlásených študentov na teológiu, mnohí sa nedali ani ordinovať a iní po pár rokoch pôsobenia odišli zo služby.

- Čo má cirkev robiť, čo je potrebné, aby rástla?

Už naši otcovia vedeli, že Pán Ježiš sa modlil k nebeskému Otcovi modlitbu „Otče náš.“ Tým aj nás Pán Ježiš označil za Božie detky. Tento Ježišov program je životným programom cirkvi: vychovať detky Božie zo všetkých ľudí na svete. Autorita Ježiša Krista, Božieho Syna, nášho Spasiteľa, nás musí viesť k výchove detí v rodine ako detky Božie. Preto za najúčinnější spôsob považujem spôsob kresťanskej výchovy v rodinách a cirkev musí svoju starostlivosť venovať práve rodinám. Keď som krstil synovcove dieťa a potom uvádzal matku ako aj prítomného otca, s veľkou láskou a úctou som zdôrazňoval: „Modlite sa za svoje deti a modlite sa so svojimi deťmi.“ Ak nebudeme mať kresťanské rodiny, budeme v cirkvi fažko dosahovať dobré výsledky. Ježiš o sebe hovorí: „Ja som cesta, pravda i život, nik

Changed with the DEMO VERSION of CAD-KAS PDF-Editor (<http://www.cadkas.com>)

neprichádza k Otcovi, ak len nie skrze mňa.“ (J 14:6) Učienikom povedal: „Nie vy ste si mňa vyvolili, ale ja som si vyvolil vás a ustanovil som vás, aby ste šli a prinášali ovocie a vaše ovocie aby zostávalo.“ (J 15:16) Keď sa učeníci vrátili z cesty, na ktorú ich Pán Ježiš vyslal, povedal im: „Nie z toho sa radujte, že sa vám duchovia poddávajú, radujte sa radšej, že vaše mená zapísané sú v nebesiach.“ (L 10:20) Ako by nám pripomenul ako kazateľom a misionárom, buďte dietky Božie, nech vám je Boh skutočným duchovným Otcom. Veľké vyznamenanie, ale aj veľkú povinnosť nám uložil Ježiš: „Vy ste svetlo sveta. Tak svieť vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a vebili vášho Otca, ktorý je v nebesiach.“ (Mt 5:16) Ak my nebudeme deti Božie, nebudeme vedieť vychovávať iných, aby tiež boli Božími deťmi. A tak najvyššie poslanie cirkevných pracovníkov, ale aj všetkých kresťanov a kresťanských rodičov je, aby sa stali Božími deťmi a nikdy neprestali byť Božími deťmi. To je základná úloha kresťanskej cirkvi.

- Ako teraz vyzerá váš bežný život?

V 90-tich rokoch života je to dosť ťažké pre každého človeka. Cítim sa hodne vyčerpaný, skoro zodratý. Šťastím pre nás je, že sme nezišli z cesty k Ježišovi, Božiemu Synovi a nášmu Spasiteľovi. Za Tebou teda pôjdem, Pane môj, Ježiši.

Changed with the DEMO VERSION of CAD-KAS PDF-Editor (<http://www.cadkas.com>)

- Ktoré miesta v Biblii máte najradšej?

Ezechiel 33:11 a Sk 16:31, to je môj konfirmačný text: „Ver v Pána Ježiša Krista a budeš spasený ty aj tvoj dom!“

(Prevzaté z Informačného listu EVS 1/2009)

Žalm 103

„Dobroreč, duša moja, Hospodinu a celé moje vnútro Jeho svätému menu! Dobroreč, duša moja, Hospodinu a nezabúdaj na žiadne Jeho dobrodenia!“

Až dosiaľ pomáhal mi Hospodin. Pod Jeho vedením a s Jeho ochranou som dožila osemdesiat rokov môjho života. Je to vek, v ktorom už mnohí nemajú žiadne zaľúbenia. Často spomínam na manžela, rodičov, na troch bratov, ktorí ma už predišli do večnosti. Aj hodne rovesníkov už poodchádzalo. Boli v mojom živote aj ťažkosti a trápenia, ale Ty, môj Bože, si ma viedol a pomáhal mi prežiť. Ďakujem Pánu Bohu za zdravie zvlášť, keď vidím niektorých mojich rovesníkov, dakedy aj mladších, ktorí

už nemôžu ísť do chrámu pre chorobu, slabosti tela. Vážim si, že svoju starobu prežívam užitočne. Teším sa z toho, že môžem čerpať v chráme Božom ten duchovný pokrm pre náš život, ktorý je tak veľmi potrebný. Prosím za našich kazateľov slova Božieho, posilňuj a ochraňuj ich v neľahkej službe. Ďakujem za našu mládež, ktorá nám oživuje a spríjemňuje chvíle pri slove Božom svojimi krásnymi piesňami. Prosím za náš cirkevný zbor. Vzbud' nových pracovníkov na Tvoju vinicu, aby mohli pomôcť pri stav-

Changed with the DEMO VERSION of CAD-KAS PDF-Editor (<http://www.cadkas.com>)

be našej modlitebne v Žabokrekoch. Tak veľmi by som ju chcela vidieť dokončenú. Ak mi dá Otec nebeský zdravie, chcem byť nápomocná aj ja v rámci svojich možností.

Prosím Ťa, Pane, ochraňuj moje deti, vnúčatá a pravnúčatá. Daj, aby rástli Tebe na slávu a nám na radosť. Odpusť viny, ktorých som sa dopustila, pre nášho Pána a Spasiteľa Ježiša Krista.

Neviem, koľko dní mi pridáš do ďalšieho života, ale za každý jeden som Ti veľmi vďačná. Chcem prežiť svoju starobu pod Tvojím vedením a Tvojou

ochranou. A raz, keď príde môj čas, že ma odvoláš, chcem odchádzať s pokojom a s radosťou. Do Tvojich rúk sa odovzdám, Boh a Pán!

O jedno vrúcne prosím Ťa
a túžim, drahý Pane,
by som Ťa navždy v mysli mala
a žila s Tebou stále,
len v srdci mojom prebývaj,
v ňom ako v jasliach spočívaj
a radosťou ma naplň.

Darina Krajčová, Žabokrek

Priateľstvo

*Dnes v tichu, v prázdnom tichu,
sedím tu teraz - kým
čo dávno už mi odišli
a cestou svietili mi.*

Každý z nás v živote po niečom túži. Po dobrom priateľovi, susedovi, poniektorí aj po veľkom majetku, modernom veľkom dome, mať veľa peňazí a mnoho, mnoho iných vecí. Aj toto potrebujeme ku každodennému životu, ale dobrého skutočného priateľa je v tejto unáhlenej našej dobe naozaj veľmi ťažko nájsť. Ale veď sme na tomto svete, len ako na návšteve – všetko sa raz pominie a my opustíme túto krásnu našu matku zem. Preto! – **„Postojme, nenáhlime sa!“**

Kedysi dávno si priatelia navzájom pomáhali – či v núdzi, v trápení sa podporovali. Za priateľa boli ochotní položiť aj život. Ale časy sa pomínuli. Dnes sú už ľudia iní. „Čo by som ja sa mal starať o iných – ja mám všetkého dosť, som bohatý, peniaze sa mi len tak sypú – nepotrebujem sa dívať na druhých!“

Veru tak!

Keď som chodila na učňovskú školu, jedna priateľka mi v škole napísala do pamätníka: „Priateľstvo je zlatá niť – ktorá sa ľahko roztrhne. Dá sa ona ešte zviazať, ale uzol ostane!“ Podpísala sa takto: „Nezabudni na Gitku!“ Neviem, kde sa teraz nachádza – či ešte žije – od tej doby sme sa už nevideli, ale spomienku na ňu mám stále živú.

Nuž, kde sa obrátiť – keď priatelia sú nevšímaví.

Zabudli.

Ťažko sa nám rozhoduje. Ale predsa, si tu Ty, Pane, len s Tebou všetko smie-

me. Deň čo deň prijímame Tvoje dary a radujeme sa z Tvojej štedrosti. Niet toho dňa ani noci, aby si Ty nedržal Tvoju ochrannú ruku nad nami. Nedovolíš, aby nás zlý nepriateľ zvedol z Tvojej pravej cesty – ba ani búrka, hromobitie nás nezlomí, veď si s nami. S Tebou sa cítime silní a bezpeční.

Nuž teda, čo dodať?

Len toľko! „Neboj sa, len ver!“

*Nesmelo klopem na okno,
či môžem vstúpiť do dvier?
Prekročiť ešte mamin prah,
poláskaf aj jej tanier?
Spomínať aspoň, hosťom byť,
ako sme svorne spolu*

*k modlitbe ako ku chlebu
sadali k nášmu stolu.
A spolu v piesni hľadali,
kto podá sily k púti,
keď stará jazva jatří sa
a srdce stále kvíli, smúti.*

Pavla Malinová, Ďanová

Perly múdrosti

Téma: Svetlo rozumu

Pravá múdrosť je v Bohu, vedie k Bohu a odpočíva u Boha.

Seneca

Changed with the DEMO VERSION of CAD-KAS PDF-Editor (<http://www.cadkas.com>)

Nie je hanbou nič nevedieť, hanbou je nechcieť sa nič naučiť.

Seneca

Byť múdrom, znamená byť príjemným.

F. Schiller

Existuje len jedno dobro, a to je vedomosť, existuje len jedno zlo,
a to je nevedomosť.

Socrates

Tu na svete sme ako v ľudovej škole, niečo vieme, niečo nie.

Do univerzity sa dostaneme, až budeme tam hore.

Tholuck

Múdrosť je nekonečná. Čím ďalej v nej pokračujeme, tým sa nám
stáva potrebnejšou.

Ak nemáš silu, aby si horel a šíril svetlo, aspoň ho nezacláňaj!

Naozaj múdry je ten, kto pozná sám seba.

Neboj sa nevedomosti, boj sa lživej vedomosti.

Od nej pochádza všetko zlo sveta.

L. N. Tolstoj

Najsladšie je žiť v nevedomosti.
Múdry človek mlčí o tom, čo nevie.

Sofokles

Je lepšie, keď hlúpi poslúchajú, ako keď prikazujú.
Lepšie sú nádeje vzdelaných, ako bohatstvo nevedomcov.

Demokritos

Múdry človek je ten, kto sa nezarmúti pre veci, ktoré nemá,
ale sa teší z tých, ktoré má.

Epiktetos

Ján Brezina

Požehnané prežitie veľkonočných sviatkov,
Kristovu blízkosť, pokoj a lásku do našich srdc
želá predsedníctvo cirkevného zboru
a redakcia.

Changed with the DEMO VERSION of CAD-KAS PDF-Editor (<http://www.cadkas.com>)

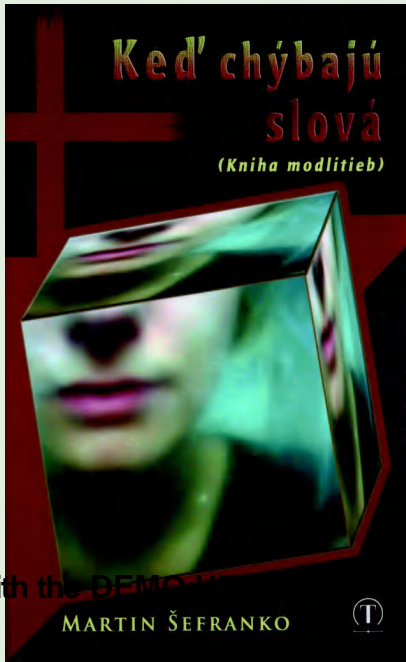
Keď chýbajú slová

„Neprestajne sa modlite, za všetko ďakujte.“ Tieto slová adresuje apoštol Pavol veriacim v Tesalonikách. Táto Pavlovska výzva je však adresovaná kresťanom v každom čase a v každej dobe. Teda aj nám. No sú chvíle v živote človeka viery, keď dochádzajú, chýbajú slová ...

Začiatkom roka sa na knižnom pulte vydavateľstva Tranoscius objavila nová publikácia Keď chýbajú slová (Tranoscius, 2009), ktorá pochádza z pera ordinovaných, ale i neordinovaných našej, ale i iných cirkví, ale taktiež aj kresťanov žijúcich v zahraničí. Jej zostavovateľom je ev. farár Martin Šefranko z Bratislavy. Je dobrou pomôckou a duchovnou výzbrojou pre tých, ktorí strácajú dych viery a hľadajú tie správne slová k svojmu nebeskému Otcovi. Už samotný názov knihy hovorí, že táto publikácia nemá byť akousi náhradou našich osobných vďák, vzdychov, či prosieb. Preto žiadna z modlitieb nie je ukončená slovíčkom Amen. Amen uzatvára až poslednú modlitbu, ako vyjadrenie toho, že všetko čo bolo povedané, neostane vo vetre, ale že Pán sa prizná k modlitbám, ktoré boli vypovedané, lebo v nich je vyjadrená hlboká dôvera a istota v ich vypočutie.

Modlitby sú rozdelené do tzv. 12. kapitol. 1. Začiatok, obnova (modlitby

Changed with the DEMO VERSION of CAD-KAS PDF-Editor (<http://www.cadkas.com>)

k novému roku, k narodeninám, novému začiatku, odpusteniu..) **2.** Ako dobre, že máme jeden druhého (modlitby spoločenstva – cirkvi, za priateľov, učiteľov) **3.** Blízki i vzdialení blížni (modlitby za partnerov, rodičov, súrodencov, za spoločnosť, za svet) **4.** Zrkadlo (naše osobné modlitby v zrkadle desatora) **5.** Vôľu k dobrému mám ... (modlitby, v ktorých sú vyznané naše prehry, pády, pokušenia ...) **6.** Medzi štyrmi očami (dôverné modlitby s Bohom) **7.** Podnes oslovujúce (modlitby starších generácií) **8.** Občerstvujúce stanice uprostred všedných dní (modlitby k Vianociam, Veľkej noci, Svätodušným sviatkom ...) **9.** Dávať smrti, v zármutku, v nedorozumení, v sklamaní, **10.** Made by God (modlitby ako vďaka zato, čo Boh koná

skrze ľudí) **11.** Vo viere všedného dňa (modlitby na cestách, v práci, podnikaní ...) **12.** Čo by kresťanom nemalo chýbať (modlitby vyjadrujúce vďačnosť, oslavu Boha)

Výhodou tejto knihy je, že v jej závere sa nachádza Index biblických textov, ktoré sú použité pri niektorých modlitbách. To znamená, že čitateľ v modlitbe prijíma aj Božie slovo, ktoré ho povzbudzuje a vedie v modlitebnej chvíli. Každá z modlitieb má svoje číslo a názov, usporiadaný v registri v závere knihy.

Táto kniha je vhodnou pomôckou nielen pre jednotlivcov – modlitebníkov, ale aj pre skupiny. Či už pre spoločné biblické hodiny, pre modlitebné spoločenstvá. Osobne ju využívam ako inšpiráciu a pomôcku pri príprave pokáznových modlitieb.

A na záver budem citovať slová br. Martina Šefranka, ktorý píše: „Kiež vám i modlitby obsiahnuté v tejto knihe pomôžu objaviť nové Božie svety a budete posilnení vo viere, láske i nádeji. „Ved' modlitba má svoje zaslúbenie.“ (1 J 5, 14)“

Mgr. Tomáš German, sen. kaplán

(Spomínanú knihu modlitieb si môžete zakúpiť, prípadne objednať na Farskom úrade v Necpaloch)

otvorení. Majú úprimne hovoriť o tom, čo sa deje v ich živote, čo zažívajú, z čoho sú sklamaní, z čoho sa tešia ... Ľudia v kresťanskom spoločenstve však majú tiež diskutovať o slove Božom. V spoločenstve by sme mali premýšľať, čo nám Pán Boh svojím slovom chce povedať, ako nás chce napomenúť alebo posilniť našu vieru. Tu máme zažívať vzájomné pochopenie „Neste si vzájomne bremená a tak naplníte Kristov zákon.“ Spoločenstvo má byť miestom, kde sa chyby nezvýrazňujú. Má to byť miesto, kde zažijeme milosrdenstvo, ktoré sme už od Pána prijali. Nezabúdajme však, že centrom a základom našich spoločenstiev nie sme my sami. Nemá to byť o nás. V prvom rade si treba uvedomiť, že základom čo má držať stavbu nášho spoločenstva je živý Kristus. Pretože jedine ak na ňom budujeme naše vzťahy, tak môžeme tvoriť skutočné spoločenstvo. Amen.

Peter Špánik, Blatnica

Martin a Evka Škarupovci,

inštalovaní

v Hanušovciach nad Topľou ...

„Slovo o kríži je totiž bláznovstvom tým, čo hynú, ale nám, ktorí dosahujeme spasenie, je mocou Božou.“

1.Korintským 1,18

(biblický verš z pozývacieho listu Škarupovcov na slávnosť inštalácie)

V sobotu 22. februára 2009 okolo obeda sme sa spolu so seniorálnym bratom dozorcóm J. Rišianom a jeho manželkou vybrali na cestu do Hanušoviec nad Topľou, na nové pôsobisko našich bývalých kaplánovcov Škarupovcov. Cesta bola príjemná, plná vzájomných rozhovorov, spevu a prosby o Božiu ochranu.

Večer sme sa stretli na fare s faráróvcami Martinom a Evkou, ich dcérkou Doroškou a jej krstnou mamou Aničkou Záborskou. Stisky rúk a objatia boli srdečné. Všetci sme boli pozvaní na faru k šálke čaju s výborným zákuskom. Po krátkej vzájomnej debaťe i s ďalšími hosťami (zbor. dozorca hanušovského zboru br. Fáber, Doc. MUDr. Miloš Hroboň z Prahy) zavítali ďalší pozvaní, bratia a sestry z Evkinho rodného zboru zo Skalice, plný autobus ľudí, ktorým sa bolo treba venovať. Preto sme sa rozlúčili s priateľmi „pokojnej noci“ a pobrali sme sa do našich hosťovských rodín.

Za hlaholu zvonov, organovej hudby, spevu mladých, vchádzali kňazi do preplneného chrámu Božieho v Hanušovciach nad Topľou. Inštaláciu mal

br. senior J. Bakalár z Prešova, slávnostným kateľom bol br. emeritný biskup I. Osuský, t.č. dôchodca v Skalici.

Odznelo aj niekoľko pozdravov k inštalovaným. Aj my sme si pospomínali na 3 roky prežitú spolu v úrade i mimo neho.

Za bývalý mošovský zbor Škarupcov pozdravili terajší br. farár Z. Zacher a sestra dozorkyňa M.

jadрили prianie, aby na nich nezaбудli.

Manželia

Škarupci sa tiež poďakovali za školu života, ktorú absolvovali počas 3 rokov v Turci.

S kyticou kvetov poďakovali aj svojim rodičom.

Nuž, milý náš brat Martin, sestra Evka, nech Vás živý Pán sprevádza vo Vašej práci a mocne Vám žehná!

Za pozvaných
Elena Havrilová

Po vianočných prázdninách prišiel Marek zo školy a povedal mi, že na domácu úlohu má napísať najkrajší zážitok Vianoc. Na moje veľké prekvapenie napísal o vianočnom koncerte Necpalských nezábudiek. A prečo takto píšem? No jednoducho preto, lebo aj pre mňa bol náš vianočný koncert výnimočnou udalosťou. Splnením môjho veľkého sna.

Tí, ktorí ste sa nášho vianočného koncertu zúčastnili viete, že tu nešlo iba o odspievanie nejakých duchovných piesní na chválu Pána Boha.

Okrem piesní odznelo aj svedectvo Mišky Bartošovej, ako Pán zmenil jej život, ako pocítila Božiu prítomnosť, ako sa teraz dokáže tešiť zo života a taktiež, ako sa môže v každej životnej situácii obrátiť na Pána.

Program spestrilo vystúpenie belianskych detí. Erika Kucháriková, Dominika Langerová, Simonka Ivanková, Ľubino Polonec, Adam Bezák a Jakub Černý sa s veľkou chuťou a radosťou pripravovali na svoj výstup. Hlavná myšlienka tohto príbehu upriamila pozornosť divákov na to, čo sa udeje s ľudským životom, keď stretne anjela resp. človeka, ktorý zvestuje radostnú správu o narodení Pána Ježiša Krista, záchrancu nás všetkých.

Radostnú správu v podobe slávnostného vianočného evanjelia predniesla Alenka Buľovská a požehnané vianočné sviatky prial brat kaplán Tomáš German v rodnom východniarskom nárečí.

V i a n o č n ý k o n c e r t

N e c p a i s k ý ch

Všetci sme sa tešili aj z toho, že sme prvýkrát mohli vystúpiť v rovnakých tričkách, ktoré sú potlačené logom nášho detského spevokolu.

Bola som prekvapená a potešená výkonmi všetkých detí. Mali úžasnú chuť, radosť a tiež trpezlivosť. Stretli sme sa už o 13.00 v kultúrnom dome v Belej a rozchádzali sme sa okolo 18.00 v Žabokreoch. Úspešne sme to mohli zvládnuť vďaka všetkým, ktorí sa postarali o občerstvenie.

Veľká vďaka patrí všetkým organizátorom, účinkujúcim, našej dirigentke Aničke Záborskej, hudobníkom Zuzke a Milošovi Lisým, Paľkovi Bartošovi.

Modlitba:

Pane, chválím Ťa a oslavujem.

Ďakujem Ti, že požehnávaš naše vystúpenia.

Ďakujem Ti, že dávaš múdrosť Aničke pri výbere piesní.

Ďakujem Ti, že dávaš múdrosť Zuzke a Milošovi pri výbere piesní

na nácvičky.

Ďakujem Ti, že aj ja s Jankou môžeme byť súčasťou nášho spevokolu.

nezábudiek

HLAVNE VŠAK ĎAKUJEM ZA NAJVÄČŠÍ DAR VIANOC,
ZA PÁNA JEŽIŠA KRISTA. Amen!

Adriana Kraľovanská, Belá

Dajme im šancu vyrásť...

Nadácia Integra zorganizovala na Slovensku verejnú zbierku registrovanú na Ministerstve vnútra SR za účelom pomoci africkému Detskému domovu Children 's Garden - Detská záhrada v rámci kampane „Dajme im šancu vyrásť“. Partnerom projektu sa stala Evanjelická diakonia, prostredníctvom ktorej sme dostali pozvanie zúčastniť sa jej aj my.

Tento detský domov v slume Kawangware v Nairobi vznikol z iniciatívy kresťanského manželského páru Mosesa Ndungu a jeho manželky Silvie. Slum je časť mesta alebo veľkomesta, ktorá je obvykle obývaná veľmi chudobnými a sociálne veľmi slabými vrstvami obyvateľstva.

Keď Moses a Silvia Ndungu videli zúfalú chudobu a biedu sirôt a detí ulice vo svojom okolí, rozhodli sa niečo pre tieto deti urobiť. Moses teda začal pomáhať chudobným deťom z ulice sám, bez finančnej pomoci zvonku. Hoci sú sami chudobní, začali sa v roku 2001 deťom venovať tak, že ich učili a ich škola začala doslova pre nich. Keď sa im nedeťom hľadalo, deti im pomáhali. Moses im poskytol školskú uniformu a topánky, čo si chudobní nemôžu dovoliť. Moses si od začiatku uvedomoval, že bez vzdelania deti v Keni nemajú budúcnosť. Dnes tam stojí škola, ktorá poskytuje kvalitné vzdelanie pre vyše 240 sirôt a detí zo slumov v Nairobi. Mnohé tieto deti prišli o rodičov alebo sa o nich rodičia jednoducho nemôžu postarať. Viaceré z nich vychovala ulica. Väčšina dievčat bola pred príchodom do domova sexuálne zneužívaná. Moses chcel týmto deťom okrem vzdelania poskytnúť rodinné zázemie a to, čo im vlastní rodičia neboli schopní dať: bezpečný domov, stravu a rodičovskú lásku. Preto začali s improvizovaným detským domovom najprv u seba doma a v roku 2005 sa im podarilo založiť detský domov. Dnes v ňom žije 150 detí vo veku 6 mesiacov až 19 rokov (počet detí neustále narastá). Detský domov úzko spolupracuje s keňskou políciou a sociálnymi pracovníkmi. Detská záhrada je pre deti útočiskom, kde ich ochráni pred týraním či tvrdým životom na ulici. Detský domov je registrovaný a riadený keňským Ministerstvom školstva a sociálnych vecí.

Postupne jeho príbeh a nadšenie pre prácu s deťmi inšpirovali viacerých jednotlivcov, ktorí si z domova na diaľku adoptovali deti a pravidelne prispievajú na ich základné potreby. Iní prispievajú na nájomné budovy, viacerí strávili niekoľko mesiacov priamo v domove ako dobrovoľníci.

Mosesova zásada je pre všetkých ľudí rovnaká: Detská záhrada je otvorená pre všetkých. Každý, kto prichádza v dobrom tu môže nájsť domov.

Deti tu nájdú bezpečné bývanie, patričnú výživu a zdravotnú starostlivosť. V domove sú zamestnaní miestni ľudia, funguje tam jeden sociálny pracovník a dochádza zdravotná sestra. Moses a Silvia a ich tri vlastné deti sú súčasťou

domova a pre väčšinu detí sú jedinými vzormi rodičovskej lásky a rodinných vzťahov. Všetky deti ich volajú ocko a mama. Staršie deti sú vedené k tomu, aby sa s láskou starali o menšie deti, pomáhajú aj pri praní, v kuchyni aj v záhrade. Deti prejavujú radosť a vďaku za možnosť bývania v domove a cítia sa tam isto a bezpečne. Jeden z chlapcov povedal: „**Ďakujem Pánu Bohu za tento domov a za školu, pretože tu máme veľa jedla, kníh a môžeme chodiť do školy. Ja som Pánu Bohu vďačný aj za svoje topánky.**“

Povolebné konflikty v Keni spôsobili prudký nárast cien potravín. Strava v detskom domove nikdy nebola honosná, no financie stačili aspoň na základné potraviny. V súčasnosti si však nemôžu dovoliť ani ryžu ani ovocie. Moses by chcel, aby si detský domov vedel potraviny zabezpečovať sám. Udržateľným riešením je kúpa pozemku o veľkosti 20 árov, kde by mohli pestovať zeleninu a chovať domáce zvieratá. Ďalšou výzvou je pitná voda, ktorú doteraz kupovali z mestského vodovodu. V dôsledku sucha im bola dodávka vody pozastavená. Vlastná studňa by zabezpečila zdroj pitnej vody a zabránila šíreniu ochorení, s ktorými v súčasnosti zápasia mnohé deti.

Logom projektu šanca vyrásť je obrázok afrického dieťaťa zasadeného v črepníku, na ktoré sa lejú z krhličky kvapky vody. Deti v Afrike sú. Sú ako všetky iné, aj ako tieto naše. Potrebujú lásku, jedlo, prístup k vzdelaniu, majú svoje túžby. Črepníkom, v ktorom môžu bezpečne vyrásť telesne aj duševne, intelektuálne aj emocionálne na dospelých, zreloch, vzdelaných a samostatných mladých mužov a ženy je domov Detská záhrada, ktorý je pre ne naozaj veľkou životnou šancou. No a kvapôčky vody, ktoré pomáhajú rásť sú ľudia, ktorým záleží na osude týchto opustených, týraných, hladných, či mnohokrát zneužívaných detí, bez rodinného zázemia. Sú to manželia Moses a Silvia, ktorí si im začali venovať popri svojej rodine, mnohí ďalší pracovníci v detskom domove, učitelia, dobrovoľníci aj ľudia zo sveta, ktorí sú ochotní deliť sa s tým, čo im bolo dopriate. Kvapôčkami vody, ktoré dávajú týmto deťom šancu vyrásť sme mohli byť aj my. A to zbierkou počas dvoch februárových nediel.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa do zbierky zapojili. Do krhličky sme vyzbierali **110,75 EUR.**

Viac informácií získate na internetových stránkach: www.sancavyrast.sk

www.integra.sk

www.diakonia.sk

rod. Havrilová

Milé deti ☺

Redakcia nášho časopisu vám ďakuje za všetky odpovede, ktoré sme obdržali. Teší nás váš záujem i vaše vedomosti. Všetky prijaté odpovede boli správne.

Opäť sme pre vás pripravili nové súťažné úlohy, ktoré veríme taktiež hravo zvládnete. Tak veselo do toho!

Vaše odpovede netrpezlivo očakávame do konca mája na známej poštovej alebo e-mailovej adrese (viď poslednú stránku časopisu). Nezabudnite pripísať aj svoje meno a adresu!

Výhercovia z posledného čísla Šumenia líp 04/2008:

- 1.miesto **Lubka Štefanidesová**, Žabokreky
- 2.miesto **Martin Zachar**, Žabokreky
- 3.miesto **Marek Kraľovanský**, Belá

Všetkým srdečne blahoželáme, tešia nás vaše dobré vedomosti a záujem. Prajeme veľa horlivosti a vytrvalosti k štúdiu Božieho slova aj naďalej!

DOKONČENÁ PRÁCA

Priloha 16/2000:

Changed with the DEMO VERSION of CAD-KAS PDF-Editor (<http://www.cadkas.com>)

Potom vidiac, že je už všetko dokonané, aby sa naplnilo

Písmo, povedal Ježiš: Žízňim!

A bola tam nádoba plná octu. Hubku teda, plnú octu,

nasadili na yzopovú tyč a podali Mu k ústam.

Ako Ježiš okúsil ocot, riekol: Dokonané!

A nakloniac hlavu, odovzdal Ducha (Bohu).

Pán Ježiš dokončil svoju úlohu, ktorú mal vykonať na zemi. Skôr, ako Ti Boh zverí veľkú úlohu, chce vidieť, že si schopný dokončiť menšie úlohy. Po vyriešení kráľovskej prechádzky doplň verš z Biblie:

Kto je verný v _ _ _ _ _ ,

_ _ _ _ _ .

→

M	O	M	E	E	M
L	A	J	V	O	K
V	E	N	Ý	O	V
	E	R	A	J	

→

Nezabudni, že každé políčko treba prejsť práve raz.

Šípkami máš naznačené miesto vstupu a výstupu.

DOBRY PASTIER

Žalm 23:

Hospodin je môj pastier,
nebudem mať nedostatku.
Na pastvách zelených ma pasie
a k vodám osviežujúcim ma privádza.
Dušu mi občerstvuje,
po spravodlivých cestách
vodí ma pre svoje meno.
Keby som kráčal hoci temným údolím,
nebojím sa zlého, lebo Ty si so mnou;

Tvoj prút a Tvoja palica ma potešujú.
Stôl mi prestieraš
pred mojimi protivníkmi,
hlavu mi pomazávaš olejom,
je preplnený kalich môj.
Len dobrota a milosť
bude ma sprevádzať
po všetky dni môjho života
a bývať budem
v dome Hospodinovom dlhé časy.

Š	P	A	I	M	K	Í	N	V	I	T	O	R	P
A	O	T	D	N	O	L	E	J	O	M	E	O	Ž
R	M	O	B	E	U	V	A	L	H	I	E	R	I
E	A	R	H	D	Y	S	A	Č	T	Ý	S	N	V
I	Z	B	P	O	A	P	E	S	S	T	I	O	
I	A	O	E	S	S	I	A	M	O	P	R	U	I
S	V	D	R	T	S	P	Ž	L	Í	I	V	O	A
E	A	M	V	A	T	K	O	M	I	L	O	S	Ť
R	Š	Á	P	T	U	Š	U	D	A	C	O	L	A
P	D	D	R	K	I	E	O	Č	I	Z	A	D	A
O	H	O	I	U	V	M	Á	C	E	N	E	V	Ú
B	C	V	V	J	E	R	K	A	L	I	C	H	Á
Ý	Á	O	Á	N	K	Ú	J	U	Š	E	T	O	P
V	T	D	D	N	E	B	U	D	E	M	M	A	Ť
A	S	Í	Z	A	S	M	Í	J	O	B	E	N	A
Ť	E	Ť	A	Z	D	Á	V	E	R	P	S	I	O
I	C	I	O	B	Č	E	R	S	T	V	U	J	E

Slová, ktoré sú podčiarknuté v Žalme 23, nájsi v osemsmierovke. Po jej správnom vylúštení sa dozvieš, čo Pán Ježiš povedal o dobrom pastierovi a kde je to zapísané v Biblii.

Pamätaj, Pán Ježiš Kristus je tvoj dobrý Pastier, ktorý sa o teba stará každý deň. Dokonca zomrel za tvoje hriechy na Golgote a na tretí deň vstal zmŕtvych, aby ty si mohol s Ním večne žiť v nebi, keď Ho budeš milovať, dôverovať Mu.

Pocta básnikovi Milanovi Rúfusovi

Nesmrtelné verše jedinečného básnika a hudba, ktorá nás všetkých spája. Také bolo nedeľňajšie popoludnie 29. marca 2009 v Necpaloch a v Ďanovej.

Len prednávkou sme sa rozlúčili s významným básnikom Milanom Rúfussom a práve jemu sme venovali hudobno-poetické pásmo. Pripravila ho Mgr. Ľubica Hlinková v spolupráci s nami, s detsko-

-mládežníckym spevokolom Necpalské nezábudky.

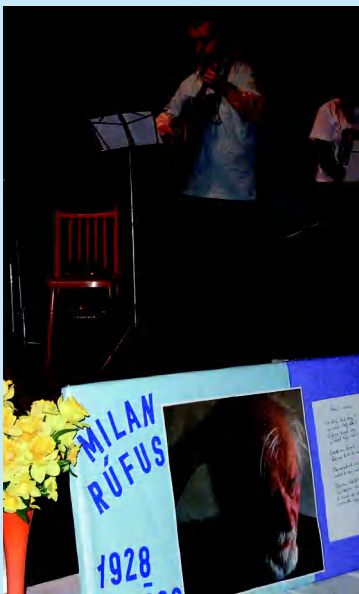
Poézia Milana Rúfusa vnáša do duše človeka pokoj, pokoru a lásku. Je krehká a silná zároveň. Naplňa čitateľa pocitmi radosti i smútku. Dodáva mu odvahy i túžbu byť lepším. Toto jej poslanstvo sme sa snažili aj my odovzdať ľuďom v šiestich tematických obrazoch, ktoré boli poprepletané piesňami.

V úvode moderátorky, Andrea Bartošová a Dominika Čillová, predstavili Milana Rúfusa nielen ako básnickú osobnosť, ale aj ako variaceho človeka. Ved' sám vyjadril myšlienku, že viera v Pána Boha je tak potrebným vzduchom pre dušu, studnica živej vody.

Jednotlivé obrazy básní boli venované modlitbe, jarnej prírode, známemu Otčenášu v jeho podaní, životu bez Boha, utrpeniu Ježiša Krista, modlitbe za mier a za Slovensko a poďakovaniu za lásku. Každý blok uzavrela pieseň v podaní Necpalských nezábudiek, ktorá len potvrdila ich pravdivosť.

Každá jedna báseň, ktorú sme si vypočuli od malých i starších žiakov Základnej školy v Beleji, má svoje hlboké poslanstvo a stále nám má čo povedať. Sme vďační Pánu Bohu, že sa nám podarilo Milana Rúfusa predstaviť aj takýmto spôsobom. Prežili sme požehnaný čas v Necpaloch i v Ďanovej. Ľuďom sme vyčarili vďačný úsmev na perách a to je snáď najväčšia odmena. Potešíť ľudí, rozdávať radosť, zvestovať evanjelium.

Anna Záborská, Ďanová

Sú ľudia, ktorí nosia v hlavách celé encyklopédie, a jednako sú na nič.

M. Rázus

Pred 200 rokmi sa narodil najvýznamnejší necpalský rodák

Počas 480 ročného pôsobenia Justhovcov v Necpaloch (1479-1959) sa tu narodil bystrý diplomat, právnik a cirkevný hodnostár Jozef JUSTH. Svetlo sveta uzrel 12. mája 1809 v dolnom kaštieli uprostred krásneho parku, na ktorý slovenský politik a právnik Pavol Mudroň spomínal: „Býval som v strede záhrady krásnej ako v raji.“ Pavol Mudroň tu pôsobil krátko ako vychovávateľ.

Jozef JUSTH st. /1809-1875/

Justh po získaní základného vzdelania v rodnej obci pokračoval v štúdiu v Banskej Štiavnici, Pápe a Bratislave, kde vyštudoval právo. Po ukončení štúdií spolupracoval so známymi slovenskými národovcami. Priame svedectvo o predevolučnom Justhovi dostávame od jeho priateľa národovca Ľudovíta Bohdana Grossmana, ktorý vychovával a vyučoval jeho deti v Necpaloch.

Jozef Justh bol vážnym, svetoznáмым a veľmi vzdelaným človekom so zmyslom pre charakter svojho ľudu. Jeho ústrednou úlohou bolo slúžiť svojmu národu bol dobroprajným, dobromyselným a bystrým diplomatom. Slovenským revolucionárom

o ktorých sa nahlas hovoriť nemohlo. Poznal ich iba sám Hurban, ktorý urobil Justhovi „dobré meno.“ Hurban už v marci roku 1849 v necpalskom parku stisol Justhovi ruku ako „starému známemu priateľovi.“ Hurban ďalej uvádza: „Bol som dva dni v Necpaloch u starého dobrého priateľa Jozefa Justha a moja spomienka na neho zostane mi vo vďačnej pamäti.“

Počas svojho života zastával rôzne štátne funkcie. Bol hlavný župan Tekovskej stolice, poslanec Uhorského snemu, kráľovský komisár a správca Turca. Zúčastnil sa Memorandového zhromaždenia v Martine roku 1861, morálne a finančne podporil založenie Matice slovenskej a matičného gymnázia. Stal sa prvým správcom martinskej sporiteľne a ako jeden z dvoch poslancov Uhorského snemu hlasoval roku 1870 za podporu vedecko-vzdelávacích ústavov, teda aj za Maticu slovenskú.

Pozoruhodná bola aj jeho písomná korešpondencia s významnými osobnosťami politického a cirkevného života, napr. s Ľudovítom Štúrom, ktorý bol vedúcou osobnosťou slovenského národného obrodzenia a kodifikátorom spisovnej slovenčiny. Ďalej s Jozefom Miloslavom Hurbanom, evanjelickým farárom v Hlbokom, popredným reprezentantom a ideológom slovenského národného obrodzenia v revolučných rokoch 1848 - 49. Nakoniec aj s Františkom Viřazoslavom Sasinkom, najplodnejším slovenským historikom druhej polovice 19. storočia a v rokoch 1869 - 75 tajomníkom Matice slovenskej.

Unikátny 160 ročný fotografický záber dvoch vynikajúcich buditeľov národa. Z Pava: Eudovíta ŠTÚRA /1815-1856/ a Jozefa Miloslava HURBANA /1817-1886/, ktorí boli dobrými priateľmi Jozefa Justha /1809-1875/: 1. 01. 20. 5. 1849

Changed with the DEMO VERSION of CAD-KAS PDF-Editor (<http://www.cadkas.com>)

Jozef Justh bol veľmi nábožensky založený, horlivý evanjelik a zanieteny pre evanjelický cirkevný zbor v Necpaloch. Má najväčšiu zásluhu pri budovaní a výstavbe murovaného kostola. Stavali ho podľa jeho plánov, za jeho dozoru a výdatnej pomoci finančnej i administratívnej. Kostol bol posvätený 22.10.1843. Vežu ku kostolu pristavili roku 1863 a na jej výstavbu dodal všetko drevo a prispel aj finančne. V zbore bol obľúbený a ochotne vykonával dozorcú evanjelického cirkevného zboru v Necpaloch a funkciu seniorálneho dozorcú.

V jeseni roku 1875 začal chorľavieť a odcestoval do peštianskej nemocnice, kde 5. decembra zomrel. Posledná rozlúčka s nim bola 8. decembra 1875 v preplnenom evanjelickom kostole v Necpaloch. Rakva s telesnými pozostatkami bola uložená do rodinnej hrobky v parku dolného kaštieľa neďaleko evanjelického kostola.

Taký bol životný osud najvýznamnejšieho necpalského rodáka Jozefa Justha.

Libuša Mižúrová, Necpaly 207

Použitá literatúra:

1. Encyklopédia Slovenska zväzok II. – str. 531
2. Život Turca zo dňa 29. 6. 1999
3. internet: a, Stránka: „Justhovci v Necpaloch,“ ktorú vedie Ladislav Rosival – vnuk Edmonda Justha – posledného člena rodiny Justhovej.
b, Stránka evanjelického cirkevného zboru v Necpaloch
4. Reprezentačný biografický lexikón Slovenska

Changed with the DEMO VERSION of CAD-KAS PDF-Editor (<http://www.cadkas.com>)

Výročná správa kňaza o živote Ev. cirkevného zboru v Necpaloch za rok
2008 podaná na výročnom konvente v nedeľu po Deviatnik,
dňa 15. februára 2009 v Necpaloch.

Ján 6,68: „Odpovedal Mu Šimon Peter: Pane, ku komu pôjdeme? Slová večného života máš“.

Milé sestry, milí bratia!

Výročný konvent nám slúži najmä na to, aby sme zrekapitulovali život cirkevného zboru za uplynulý rok. Možno to každý cítime, či vidíme ináč. Jedného viac vecí teší, iného zas menej. Musíme konštatovať, že sa nám aj rôzne veci nepodarili, mnohé sme nestihli, ale mnohé sme s Božou pomocou zvládli, mohli vykonať a tešiť sa z toho.

Určite dlho nezabudneme na tú pamätnú víchricu v Tatrách. Prišla zrazu a behom niekoľkých hodín takmer zlikvidovala pýchu Slovenska. A možno si pamätáte, pred rokom bola v Tatrách opäť víchrica, ale už nie taká silná. Ale i tak polámala stovky a stovky stromov. Prečo? Pretože stromy stáli jednotlivito... ďaleko od seba. Bola medzi nimi veľká medzera. A tak – i keď slabý vietor – ľahko ich zase kosil.

A tak pri pomyslení na tieto stromy, môžeme sa aj my sestry a bratia zamyslieť nad sebou, nad nami, nad našou stabilitou, spolupatričnosťou.

Dokážeme sa aj my v našom spoločenstve o seba oprieť? Dokážeme si byť navzájom oporou? Cítíme sa v spoločenstve cirkvi ako vo svojom duchovnom domove? Nachádzame tu ľudí, s ktorými sa môžeme zdieľať a radovať vo viere, láske i nádeji? Dokážeme byť my

Prežívame dobu veľkého individualizmu a privatizmu, keď sa každý snaží hľadiť predovšetkým na seba, na svoje potreby, svoje blaho a zabezpečenie. A aj v otázkach viery, cirkvi to cítiť čoraz viac.

Učeník Peter v našom prečítanom texte hovorí: „Pane ku komu pôjdeme? Slová večného života máš...“

Toto je návod aj pre nás. Vidíme tu totiž dva dôležité body:

1. Zostávať pri Pánovi Ježišovi a zotrvať v Jeho slove: „Pane ku komu pôjdeme? Slová večného života máš...“

2. Zostávať v spoločenstve. Vidíme, že Peter nehovorí sám za seba: ku komu by som ja sám šiel. Zostanem pri Tebe! On hovorí: Zostaneme s Tebou. Peter hovorí v mene celého spoločenstva učeníkov: Zostaneme pri Tebe.

Toto je návod pre nás. Učeníci tiež neboli dokonalí. Aj medzi nimi sa našli nedorozumenia, rozpory, nepochopenie. Vidíme, že Zebedeovi synovia chceli sedieť v nebi po Ježišovej pravici. Každý z učeníkov chcel byť prvý a aj sa hádali o prvenstvo. Každý bol iný, každý bol svojský. Presne ako my. Spájal ich však Kristus. A oni sa nechceli tohto spojiva za žiadnych okolností vzdať.

Sestry a bratia!

Áno, aj keď sme rôzni, spája nás Božia láska. Ona nerobí rozdiely. Naučme sa preukazovať si vzájomnú lásku, odpúšťať si, povzbudzovať sa a všimáť si potreby svojich blížnych. Nadväzujeme na mnoho dobrého, čo sme smeli v minulosti z milosti Božej vykonať či už ako jednotlivci alebo spoločenstvo.

Zostávajme zakorenení v Božom slove pri Ježišovi Kristovi. Potom sa budeme môcť dokazovať ako pravý veriaci ľud. A napokon aj tento cirkevný zbor bude môcť bez obáv pozerať do budúcnosti.

Nech nám v tom žehná Otec Nebeský! Amen.

SPRÁVA

Počet členov k 31.12.2008 bol 1.945 /+16/. V matkocirkvi v Necpaloch 332, v Belej 569, v Duliciach 133, v Žabokrekoch 643, v Ďanovej 218, vo Folkušovej 49 a v Martine 1.

V cirkevnom zbore za uplynulý rok pôsobil popri domácom kňazovi aj seniorálny kaplán (do 15.aug. br. f. Martin Škarupa a od 15. aug. Tomáš German).

Bohoslužobný život.

A) Služby Božie

Ku hlavným úlohám cirkvi patrí predovšetkým zvestovať slovo Božie a prisluhovať sviatosťi. V uplynulom roku boli služby Božie v našom cirkevnom zbore miestom, kde nám Pán Boh slúžil a to svojím slovom i sviatosťami. My máme byť v prvom rade poslucháčmi a potom činiteľmi tohto Jeho slova.

Hlavné služby Božie sa konali pravidelne v každú nedeľu a vo sviatky, a to v Necpaloch a v chladnejšom období striedavo v Belej a Žabokrekoch, za priemernej účasti 124 /-12/. Vyjadrené v percentách je to iba 6,37 %. /Blatnica, ktorú administrujem má 486 členov a návštevnosť je 16,87 percentná/.

Nešporné služby Božie sa konali 46x, vždy na dvoch miestach, za priemernej účasti 44 /-2/.

Počas uplynulého roku sme medzi nami neprívatili žiadnu návštevu iného cirkevného zboru. Dnešné úroveň je taká, že sa nepožiadajú, aby sa zúčastnili na službách Božích tam, kde sme cestovali /Lipt. Hrádok, Hrádok v Sliezsku/. Nedarí sa nám v našom zbore zvýšiť účasť k priemeru celocirkevnému okolo 10%. Skúšame to často cez deti z náboženstva a konfirmácie. Žiaľ, nedarí sa. Mrzí nás, keď napr. len veľmi málo rodičov konfirmandov slúži svojim deťom príkladom v účasti na službách Božích. Účasť zostáva zhruba rovnaká aj v takých prípadoch, keď sa s deťmi pripravuje rozličný duchovný program. Mohli by sme určite hľadať a menovať veľa vecí, ktoré nás v súvislosti s účasťou veriacich na službách Božích trápia. No chceme aj poďakovať všetkým tým, ktorí do chrámu prichádzajú pravidelne, aby boli aj poslucháčmi, aj činiteľmi slova Božieho a zároveň vo sviatosťiach využívali dary Božej milosti.

V pôstnom období sa konali večierne na štyroch miestach: v stredu v Belej a v Necpaloch a vo štvrtok v Ďanovej a v Žabokrekoch s priemernou účasťou spolu 70/-5/. V advente sa večierne konali tiež pravidelne na štyroch miestach s priemernou účasťou 68/-3/.

Ani účasť na najväčšie sviatky a výročité slávnosti neprekročila priemer z minulých rokov. Na Štedrý večer bola účasť spolu 600, čo je 30,84%, na Veľký piatok 150, čo je 7,71%, vo výročité slávnosti 150, čo je 7,71%.

Počas roku 2008 sme mali v našom cirkevnom zbore viacerých kazateľov slova Božieho. Okrem domácich kazateľov - Jozefa Havrilu, zbor. farára a seniorálnych kaplánov Martina Škarupu a Tomáša Germana, v cirkevnom zbore poslúžili: Eva Škarupová Lašáková, nám. farárka z Mošoviec, Milan Kubík, ev. farár z Blatnice, neskôr z Martina, teologičky: Višna Zlochová a Janka Palková. Nech Pán požehná ich službu uprostred nás.

Teší ma, že sa nám v minulom roku podarilo prejsť ku plynulejšiemu tempu v liturgii - v odpovediach zboru, tiež v jednotlivých piesňach. Príčinili sa o to hlavne nové kantorky. Predovšetkým Anička Záborská a popri nej aj Lucka Kralovanská. Začali vypomáhať v čase, keď dlhoročný zborový kantor Ondrej Kalnický vážne dlhodobo onemocnel a bolo treba hneď hľadať náhradu a vypomáhať. Ďakujeme im za ich službu. Rovnako ďakujeme

Neteší nás skutočnosť, že sa na ev. pohreboch čím ďalej – tým menej spieva. Starí vymierajú a mladší sa nezapájajú. Popri tom vidieť na pohrebe mnoho našich evanjelikov, ktorí prichádzajú aj do kostola, ale Funebrál si neprinesú, neotvorí a nespievajú. Povzbudzujeme sa k spevu a prispějeme tak aj k dôstojnej rozlúčke s našimi zosnulými a bude to aj výraz svedectva pred neveriacim svetom.

3. Vnútromisijná práca.

A) Detská besiedka. Účasť: 18 /-2/.

Pri krste svätom rodičia a krstní rodičia sľubujú, že budú dieťa vychovávať vo viere v Pána Boha. Detské služby Božie sú určené pre kresťanskú výchovu všetkých takýchto detí a je zodpovednosťou dospelých rodičov a krstných rodičov dieťa priviesť v sviatočný nedeľný deň, a učiť ho svätím nedeľu. Vďaka Detskej besiedke, majú mnohé deti takúto príležitosť v Necpaloch a v Belej. Tejto požehnanej práci sa venujú hlavne Zuzana Lisá, Adriana Kraľovanská a Ľubica Hlinková, no zapájajú sa aj ďalší: Adam Bezděk, Tánička Šípková, Janka Havrilová, Ad'ka Bartošová... V Belej vypomáha aj br. L. Marhofer, pracovník Detskej misie.

Deti z besiedok pripravili krátke programy k rozličným príležitostiam.

B) Dorast.

Spoločenstvo dorastu tvoria konfirmandi. Nestretávajú sa samostatne, ale pri konfirmačnom stretnutí, ktoré sa koná v priestoroch Pr. A. Hlinkovej D. v Belej. Príprava sa uskutočňuje s Bibliou, spev. náb. piesňami a modlitbami. Až potom je vlastná konfirmačná príprava. Stretnutia sa uskutočnili v priemernom počte 17 /-5/.

C) Mládež. Priemerná účasť: 10 /-2/.

Spoločenstvo mládeže sa stretáva v Necpaloch v zborovej sieni v sobotu podvečer. Vedením je poverený br. kaplán. Tešíme sa z toho, keď medzi nás prídu mladí z iného cirkevného zboru alebo niektorí z bývalých konfirmandov. Min. roku sa mladí zúčastnili SEM-festu v Záriečí, Campfestu v Kráľovej Lehote a minivikendoviek v susedných zboroch.

D) Detský spevokol.

Necpalské nezábudky majú za sebou viac ako rok pôsobenia v našom cirkevnom zbore i mimo neho. Stretnutia detského spevokolu sa konajú príležitostne a podľa potreby v zborovej sieni pod vedením obetavej Aničky Záborskej. Aktuálny počet členov je 25-30. Nacvičili zhruba 20 piesní. Deti prichádzajú na nácvičky pomerne pravidelne a tešia sa, že sú rovnako ochotné aj poslúžiť pripraveným programom a to aj niekoľkokrát do mesiaca. V uplynulom roku sme absolvovali v domácom cirkevnom zbore 19 a mimo cirkevného zboru 6 vystúpení. Vydarené boli vystúpenia v Kultúrnom dome v Belej a v Žabokrekoch v 4. adv. nedeľu: „Predvianočný koncert“. Touto cestou ďakujem aj rodičom, ktorí sú ochotní priviesť na nácvičku ako i odviezť nielen svoje deti.

E) Spevokol dospelých.

Spevokol dospelých má svoje miesto v živote cirkevného zboru. Svoje pravidelné stretnutie, resp. nácvičky má každý týždeň v utorok okrem prázdnin.

V súčasnosti má 30 členov. Spevokol pravidelne slúži pri rôznych podujatiach a príležitostiach. Nebudem ich jednotlivito rozpisovať. Počas uplynulého roka spevokol poslúžil cel-

kom 10 krát na pôde cirkevného zboru a 2 krát mimo cirkevného zboru /stretnutie spevokolov Turca v Martine a v D. Lužnej/. Všetkým spevokolistom chcem vyjadriť poďakovanie za vytrvalosť a ochotu. A zároveň tlmočím srdečné pozvanie do tohto spoločenstva každému, koho spievať na chválu Božiu teší a naplňa.

F) Spoločenstvo evanjelických žien. (SEŽ)

SEŽ v cirkevnom zbore Necpaly v posledných rokoch nefunguje a bol by som rád, keby sme s touto prácou znova začali.

G) Rodinné spoločenstvo (ROS)

Pre rozličnú vyťaženosť sme uskutočnili len 3 stretnutia. Priemerná účasť bola 13 /-2/. Zaujímavé bolo stretnutie s duchovným správcom z Biblickej školy Mgr. F. Korečkom ako aj s br.farárom I. Mišinom z Hája.

H) Zborový časopis Šumenie líp.

Zborový časopis bol v minulom roku vydaný 4 krát s nákladom 800 ks. Zatiaľ ho môžeme ešte vydávať vo farbe. Teším sa z toho, že sa podarilo vydať zhruba každý štvrtrok jedno číslo, ako bolo pôvodne plánované. Na stránkach zborového časopisu sme mohli nájsť prehľad mnohých udalostí života cirkevného zboru za rok 2008, svedectvá viery, biblické úvahy, články, informácie, ako aj exkurs do histórie. Touto cestou chcem poďakovať všetkým, ktorí do časopisu prispievajú svojimi príspevkami, tiež všetkým, ktorí pomáhajú pri vytlačení časopisu. Vďaka všetkým príspevkárom a čitateľom časopisu sa vždy pokrývajú náklady na každé číslo.

4. Výchovná práca.

Vyučovanie náboženstva prebieha na troch školách /B, N, Ž/. Vyučuje sa v pondelok v Žabokrechoch a vo štvrtok v Belej a v Necpaloch. Spolu vyučujeme 71 detí.

5. Presbyterstvo

Počet členov zborového presbyterstva je 44. Presbyterstvo sa na svojom zasadnutí v roku 2008 zišlo 4 krát. Pod vedením zborového predsedníctva sa vždy hovorilo o živote a chode cirkevného zboru, jeho hospodárení a ďalších mimoriadnych skutočnostiach. Raz za pol roka sa stretol Hospodársky výbor a revízna komisia ku kontrole účtov a hospodárenia. Ku koncu kalendárneho roku sa zo zdravotných dôvodov vzdala sestra Elena Kolláriková, kurátorka pre fíliu Belá svojej funkcie. Na fíliálnom konvente v Belej sme jej za vernú službu poďakovali a hľadáme náhradu na uprázdnené miesto kurátora pre Belú. V Necpaloch sa vzdala funkcie účtovníčky s. Marta Šimková a dnes namiesto budeme voliť novú účtovníčku v osobe Júlie Šípkovej, ktorá k voľbe dala svoj súhlas. Aj touto cestou ďakujem v mene celého cirkevného zboru odstupujúcim sestram za ich dlhoročnú ochotu, pomoc a obetavú službu.

6. Pastoračná činnosť.

Pastoračná činnosť sa osobitne vykonáva v rozhovoroch s konkrétnymi ľuďmi. Pastorálne rozhovory sú súčasťou prípravy rodičov, krstných rodičov ku krstu dieťaťa, tiež prípravy snúbencov ku sobášu ako i návšteva rodín postavených v zármutku.

Potom sú to i pastorálne návštevy cielené, podľa aktuálnych potrieb členov cirkevného zboru ako i náhodné rozhovory. Min. roku podľa knihy návštev sa podarilo kňazovi vykonať 74 návštev.

7. Evanjelická tlač a náboženská literatúra.

V súčasnosti odoberáme 1 ks EPST, ďalej 1 ks Cestou svetla, 1 ks Cirkevné listy, 1 ks Rozmer, 1 ks Kostnické jiskry.

8. Mimožborová činnosť zborového farára.

Zborový farár Jozef Havrila je druhé funkčné obdobie seniorom TS, zástupcom biskupa VD ECAV, členom dištriktuálneho presbyterstva VD, členom Synody ECAV - a z tohto dôvodu je často služobne odcestovaný a zastupovaný br. seniorálnym kaplánom.

Aj týmto spôsobom prichodí nám vysloviť úprimné poďakovanie za dôstojné zastupovanie br. Martinovi Škarupovi-bývalému sen. kaplánovi a rovnako tak aj terajšiemu kaplánovi Tomášovi Germanovi.

9. Mimoriadne zborové udalosti

Z mimoriadnych udalostí spomeniem aspoň niekoľko:

Stretnutie staršej generácie v Žabokrekoch 3.2.2008,

účasť na stretnutí ECAV 10.6.2008 v Bratislave a na konferencii T. Ančinová a aj náš CZ ako spojený spevokol dospelých a detsko-mládežnícky spevokol,

7.-13. júla sa uskutočnil detský letný biblický tábor na Liptove v Janoškovom dome so 45 účastníkmi, na záver pobytu sme navštívili CZ Liptovský Hrádok, kde sme poslúžili slovom i spevom,

17. 8. 2008 rozlúčka s br. M. Škarupom, sen. kaplánom a privítanie nového – br. Tomáša Germana,

12.-14.9.08 návšteva partnerského zboru v Hrádku na Sliezsku so spevokolom Necpalské nezábudky,

10.okt.2008 v Belej v Kultúrnom dome sme mali možnosť vypočuť si koncert detsko-mládežníckeho spevokolu Ďatelinky z Dudiniec,

14. okt. 2008 sa v našom cirkevnom zbore konala seniorálna pastorálna konferencia kňazov Turč. seniorátu na tému: „O reformácii reformačne,“

21.-23. novembra 2008 v Jasenskej doline sa konal seminár „Príprava svätých“ za účelom prípravy misijných pracovníkov. Účastníci sa nedelňu zúčastnili sl. Božích v Necpaloch.

Vo 4. nedelňu adv. popoludní sa uskutočnili vianočné koncerty Necp. nezábudiek v Kult. dome v Belej a v Žabokrekoch

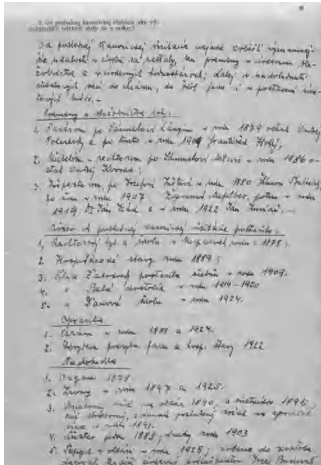
A iste by sme mohli spomínať viaceré drobné príležitosti či už v rámci služieb Božích i mimo nich.

Záverom: Ako som už povedal v úvode, konštatujeme, že mnohé veci sa nám nepodarili, mnohé sme nestihli, ale mnohé sme z Božej milosti a s Jeho pomocou zvládli. Ďakujeme Pánu Bohu za Jeho milosť, ktorej sa nám i v uplynulom roku dostalo a v našom cirkevnom zbore pokračoval život, aby sme poznali, že On, Hospodin bdie neustále nad nami. Ďakujeme spolupracovníkom, zborovým funkcionárom ako i všetkým, ktorí akoukoľvek troškou prispeli a zapojili sa do života v našom cirkevnom zbore.

Jozef Havrila, ev. farár - senior

Sistória

Zápisnica o kanonickej vizitácii, ktorú vykonal v cirkevnom zbore ev. a. v. necpalskom, dňa 11. a 12. júna 1928 dôstojný pán Dr. Juraj Janoška, biskup Východného dištriktu cirkve evanjelickej a. v. na Slovensku.

(Z archívnych materiálov na pokračovanie pripravil Mgr. Jozef Havrila)

Od poslednej kanonickej vizitácie nejaké zvlášť významnejšie udalosti v cirkvi sa nestaly, len premeny v cirkevnom služobníctve a v cirkevných hodnostároch; ďalej v nadobudnutí niektorých vecí do chrámu, do škôl jako i v postavení niektorých budov.

Premeny v služobníctve byly:

1. Farárom po Sámuelovi Lányim v roku 1879 ostal

Changed with the DEMO VERSION of CAD-KAS PDF-Editor (<http://www.cadkas.com>)

- 2. Učiteľom – rektorom po Sámuelovi Milcovi v roku 1886 ostal Ondrej Kvorka;
- 3. Inšpektorom (dozorcom) po Jozefovi Juštovi v roku 1880 sa stal Šimon Buľovský, po ňom v roku 1907 Žigmund Mefelber, potom v roku 1919 Dr. Ján Izák a v roku 1922 Ján Zuriaň.-

Cirkev od poslednej kanonickej vizitácie postavila:

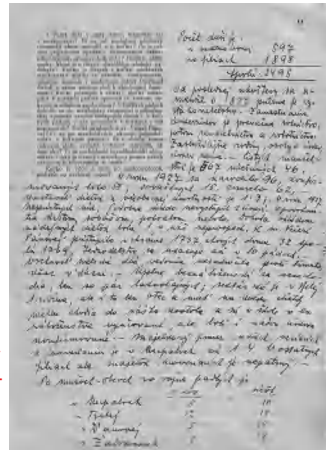
- 1. Rektorský byt a školu v Necpaloch roku 1878.
- 2. Hospodárske stavy roku 1889.
- 3. Filia Žabokreky postavila učebňu v roku 1909.
- 4. Filia Belá postavila kostolík v roku 1914-1920.
- 5. Filia Ďanová školu v roku 1924.

Cirkev opravila

- 1. Chrám v roku 1888 a 1924.
- 2. Škrydlou pokryla faru a hosp. stavy 1922.

Cirkev nadobudla

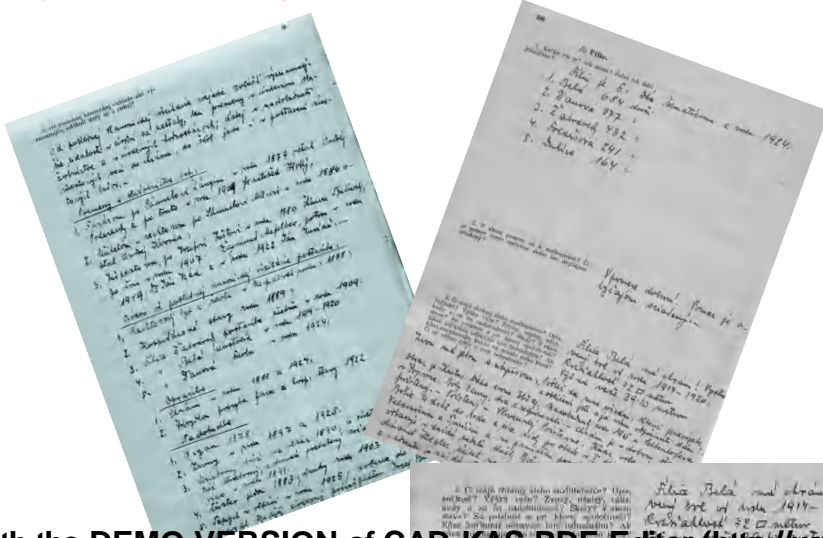
- 1. Organ 1878.
- 2. Zvony v roku 1897 a 1925.
- 3. Striborný kríž na oltár 1890, 6 svetnikov 1891, tiež striborný, zdnuka pozlatený krčah na spovedné víno v roku 1891.
- 4. Luster roku 1883, druhý roku 1903.

Changed with the DEMO VERSION of CAD-KAS PDF-Editor (<http://www.cadkas.com>)

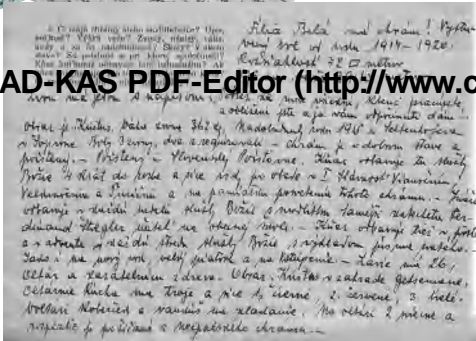

5. Těpých v oltári v roku 1925; koberec do kostola daroval terajší cirkevný podnikateľ Jozef Bukovský mladší, obchodník v Turč. Sv. Martine.

Changed with the DEMO VERSION of CAD-KAS PDF-Editor (<http://www.cadkas.com>)

Počet duší je: v matkocirkvi 597, vo fíliách 1898. Spolu: 2495. Od poslednej návštevy sa zmenšil o 837. Príčina je vysťahovalectvo. Zamestnanie cirkevníkov je prevažne roľníctvo, potom remeselníctvo a robotníctvo. Zaslúžilejšie rodiny, osoby o cirkev, cirkev nemá. - Čistých manželstiev je 567, miešaných 46. V roku 1927 sa narodilo 96, konfirmovaných bolo 58; sobášených 15, zomrelo 62. Úmrtnosť dieťať k všeobecnej úmrtnosti je 1:3. V roku 1927 nepristúpil nik; Podobne nikto nevystúpil z cirkvi. Opovrhnutia krstom, sobášom, pohrabom nebolo. Dohoda ohľadom nádejných dieťať bola 1 v náš neprospech. K sv. Večeri Pánovej pristúpilo v chráme 1737, chorých doma 32, spolu 1769. Jednodetstvo sa ukazuje asi v 10 pádoch... Úplne beznáboženský sa nenachodia, len zopár ľahostajných. Sektárstvo je v Belej v 1 rodine ale i to len otec a mať ..... dieťky nielen chodia do nášho kostola a sú v škole v ev. náboženstve vyučované, ale boli i našou cirkvou konfirmované.- Majetkový pomer našich veriacich k inoveriacim je v Necpaloch asi 1:4. V ostatných fíliách ale majetok inoveriacich je nepatrný. Po mužoch-otcoch vo vojne padlých je v Necpaloch vdov 5 a sirôt 10, v Belej vdov 12 a sirôt 18, v Ďanovej vdov 5 a sirôt 18, v Žabokrekoch vdov 5 a sirôt 19, vo Folkušovej vdov 3 a sirôt 8, v Duliciach vdov 1 a sirôt 2. Spolu 31 vdov a 75 sirôt.

Changed with the DEMO VERSION of CAD-KAS PDF-Editor (<http://www.cadkas.com>)

Zo života zboru...

Vianočné popoludnie

Aj počas posledných vianočných sviatkov sme sa stretli v uvoľnenej radostnej nálade na vianočnom popoludní. Slovo Božie zvestoval br. Ľ. Marhoffer z Martina. Mládežníci s bratom kaplánom sa postarali o zábavný program, avšak nakoniec skončil už tradične v rukách br. seniora. Nechýbalo ani sladké občerstvenie. Stretnutie sa zúčastnili všetky generácie.

Návšteva z Nemecka

Po dlhšej prestávke zavítali v marci medzi nás mnohým už známe tváre, brat farár Arnd Breuning s manželkou Heidi z nemeckého partnerského zboru Nürtingenu. Návšteva pobudla na fare počas víkend. V sobotu sa zúčastnili aj návstupu detskomládežníckeho spevokolu, s deťmi si zaspievali aj známu ukazovaciú nemeckú pieseň. V nedeľu poslúžil br. farár kázňou a spolu so svojou manželkou, ako aj rodinou z domácej fary zaspievali kánon „**Dona nobis pacem**“ (Daruj nám pokoj). Tlmočením poslúžila sestra PhDr. Danica Sumková. Po dobrom obede sa pre veľkú vzdialenosť ponáhľali na cestu domov.

Požehnaná nedeľa – krsty, konfirmácie dospelých i požehnanie manželstva

29.3.2009 sa opäť rozrástla rodinka nášho cirkevného zboru, a to o pokrstené dieťaťko i dospelého, a tiež o konfirmovaných už dospelých členov (Ľ. Bartošová, T. Klinec, P. Ďurdík, V. Ďurdíková). Pri tejto milej udalosti poslúžila aj naša mládež piesňou „Hoden si.“ Taktiež bolo požehnané manželstvo Ďurdíkovcov.

Milodary

Júlia Šípková N 200,- Sk, rod. Rút Murínovej Ž 200,- Sk, rod. Ciklamíniová Ž 200,- Sk, rod. Miloslava Šípku st. Ž 200,-Sk, Elena Hanzelová Ž 200,-Sk, rod. Viliama Polonca Ž 200,-Sk, Peter a Pavol Fízlovci Ž 200,-Sk, Božena Marčičiaková Ž 200,-Sk, Angela Kalnická Ž 150,-Sk, rod. Strišková N 500,-Sk, rod. Matejová F 200,-Sk, Darina Hatarová Ž 200,-Sk, Ľubica Ďurdíková F 100,-Sk, Ján Gallo s rod. F 200,-Sk, Miroslav Buľovský B 200,-Sk, Ján Matejčík B 100,-Sk, Miroslav Blaho B 200,-Sk, Anna Sumková B (č.d. 390) 200,-Sk, Ján Fízel s rod. Ž 200,-Sk, Jozef Šípka Ž (č.d. 86) 200,-Sk, rod. Valocká Ž 200,-Sk, Oľga Poloncová s rod. Ž (č.d. 152) 200,-Sk, Zuzana Kalnická Ž (č.d. 137) 200,-Sk, Stanislav Chromčík Ž 100,-Sk, Jaroslav Štefanides Ž 200,-Sk, Oľga Marčičiaková Ž (č.d. 135) 100,-Sk, Ján Páleš Ž 100,-Sk, Milan Rišian Ž 200,-Sk, Ľudmila Sumková Ž 200,-Sk, Viera Marunová D 100,-Sk, rod. Jána Vrtiaka Ž 200,-Sk, Emília Rišianová Ž 200,-Sk, rod. Dušana Kalnického Ž 300,-Sk, rod. Feciková Ž 200,-Sk, Pavol Striška B 200,-Sk, Miloslav Horník B 100,-Sk, Miloslav Kováčik B 200,-Sk, Jozef Hulej st. B 200,-Sk, Zlatica Svrčková D 200,-Sk, Oľga Dolníková Ž 100,-Sk, Jolana Šimková N 100,-Sk, Daniel Dubovec s rod. Ž 200,-Sk, Ing. Ľubomír Ďanovský Ď 200,-Sk, Ján Klimas Ď 400,-Sk, rod. Miloša Bôcika a Miroslava Kubizňu Ď 10 €, rod. Jána Bođu a Silvie Bugárovej Ď 200,-Sk, Emília Beňušová Ď 200,-Sk, Ondrej Mrosovka Č 200,-Sk, Pavol Ďurdič F 200,-Sk, Anna Beličková Ž 200,-Sk, rod. Ciklamíniová Ž 200,-Sk, Igor Štefánik Ž 200,-Sk, Milan Bartoš Ž (č.d. 149) 200,-Sk, Pavol Šimko N 200,-Sk, Viera Kubizňová s rod. B 200,-Sk, Anna Medved'ová B 100,-Sk, Alena Blahušiaková B 100,-Sk, Alžbeta Thomková D 100,-Sk, Ivan Bernát B 200,-Sk, Bohuš Haliena B 100,-Sk, Elena Pakánová Ď 200,-Sk, Milan Kapusta s rod. Ď 300,-Sk, Anna Šmálová Ď 100,-Sk, rod. Kubíková F 10 €, Jozef Zachar Ž 7 €, Martin Zachar Ž 10 €, Anna Ujčeková Turany 20 €, Božena Brnová B 150,-Sk, Eduard Kuchárik B 5 €, Janka Rišianová Ž 5 €, Jozef Šípka Ž (č. d. 86) 10 €, Zuzana Valocká Ž 10 €, Mariana Janotová Ž 7 €, Zdena Marettová Ž 5 €, rod. Pravdová B 5 €, Zdenko Kováčik B 10 €, rod. Bartošová Ž (č.220) 5 €, Zlatica Bôciková Ď 5 €, Mária Valachová B 3,32 €, Ján Adamiš s rod. Ď 5 €, Nad'a Kováčiková B 5 €, Ivan Haliena B 5 €, Ing. Igor Kapusta B 5 €, Anna Rusnáková B 5 €, Jana Petrovičová B 5 €, Jozef Hulej B 7 €, rod. Moricová N 5 €, Marta Machníková N 5 €, Emília Žalmanová N 7 €, Marta Machníková N (č.d. 123) 5 €, Anna Hamzová MT - B 5 €, rod. Slezáková Ž 5 €, s. Malinová Ž 3,5 €, Pavol Katriňák st. Ď 5 €, Pavol Katriňák ml. Ď 5 €, Mária Králiková Ď 4 €, Jaroslav Podhradský s rod. Ď 5 €, Ján Švávik s rod. Ď 5 €, Štefánia Thomková F 5 €, Želmíra Pareničková F 5 €, Anna Gallová s rod. F 10 €, Milota Somorová N 5 €, Júlia Šípková N 8 €, Miloslav Vojtko N 5 €, Anna Krpelcová MT 5 €, Mária Kňazková s rod. N 7 €, Ladislav Hamza s rod. N 10 €, Ing. Jozef Mečko N 5 €, Dušan Rufus 5 €, Marta Ďurkovičová B 4 €, Milada Poloncová Ž 5 €, Želmíra Lipovská Ž 5 €, rod. Remeníková Ž 10 €, Emília Poloncová Ž (č.d. 156) 10 €, Jarmila Čatlošová Ž 6 €, Božena Čabudová Ž 3,32 €, rod. Čierna Ž 7 €, Jozef Rišian s rod.

Ž 10 €, Marta Jankovičová a Emília Blahová Ž 3 €, Anna Katreniaková Ž 5 €, rod. Laučeková Ž 5 €, Mária Poloncová Ž (č.d. 129) 6 €, rod. Kralovanská Ž (č.d. 238) 6 €, Marta Poloncová Ž 5 €, Jozef Kollárik s manželkou B 7 €, rod. Plicová N 5 €, Mária Štefanidesová Ž (č.d. 72) 7 €, rod. Moricová N 7 €, Anna Dianovská N 10 €, Anna Salíniová B 10 €, rod. Lahutová a Jakubesová Ž 10 €, Emília Rišianová Ž 10 €, rod. Rút Murínovej Ž 10 €, vd. Marta Šípková Ž 10 €, rod. Jamrišková Ž 7 €, Mgr. Janka Žilinská Ž 10 €, Anna Bizíková B (č.d. 338) 10 €, Adela Sumková B (č.d. 4) 5 €, Adela Matejčíková D 4 €, Viera Thomková D 4 €, Alžbeta Thomková D 5 €, Anna Žuborová Ď 2 €, Ľudovít Pakán Ď 2 €, Miloš Pakán s rod. Ď 5 €, Vladimír Hrivnák Ď 5 €, Anežka Šmálová Ď 3 €, Ján Révus s rod. Ď 5 €, Libuša Majerová Ď 5 €, Anna Švábiková Ď 5 €, Emília Blahová Ž 5 €, rod. Bartošová Ž 10 €, Ondrej Kalnický N 5 €, Viera Krecháčová MT 5 €, Viera Rohoňová H. Kalník 5 €, rod. Ladislava Strišku N 7 €, Miloš Jesenský st. Ž 5 €, rod. Timková Ž 20 €, vd. Anna Šípková Ž 10 €, Ivan Hulej s rod. Ž 10 €, Elena Hanzelová s rod. Ž 10 €, rod. Uhliariková Ž 5 €, Miroslav Buľovský B 5 €

„Štedrého darcu miluje Boh!“

V matrike sme zaznamenali

Changed with the DEMO VERSION of CAD-KAS PDF-Editor (<http://www.cadkas.com>)

Do vínného kmeňa Pána Ježiša Krista boli zaštepnení krstom svätým:

- 21.12.2008 Adam (Miroslav Kubizňa a Renáta r. Buociková) Ď
- 21.12.2008 Alžbeta (Miroslav Buľovský a Jaroslava r. Červeňová) B
- 28.12.2008 Marko (Mário Horváth a Katarína r. Péliová) Ž
- 28.12.2008 Mathias (Mário Horváth a Katarína r. Péliová) Ž
- 07.02.2009 Jenifer Rusnáková (Valéria Rusnáková) B
- 14.02.2009 Michael (Miloš Parma a Gabriela r. Kľučiarová) Ď
- 22.03.2009 Marek Podhradský (Veronika Podhradská) B
- 29.03.2009 MUDr. Viera Ďurdíková r. Červenková F (MT)
- 29.03.2009 Martin (MUDr. Ďurdík a MUDr. Viera Ďurdíková r. Červenková) F (MT)

„Kto uverí a bude pokrstený, bude spasený...“ Mk 16, 16

Konfirmácia: (Po skrátenej príprave)

- 28.12.2008 Andrea Šavlová r. Thomková F (MT)
- 28.12.2008 Drahomíra Ďurdíková r. Skladanová F
- 28.12.2008 Katarína Ďurdíková F
- 28.12.2008 Lucia Ďurdíková F
- 29.03.2009 Ľubica Bartošová r. Jesenská, Ž
- 29.03.2009 Ing. Tatiana Klincová r. Šípková, Ž
- 29.03.2009 MUDr. Peter Ďurdík F (MT)
- 29.03.2009 MUDr. Viera Ďurdíková r. Červenková F (MT)

Uzavretie manželstva:

20.02.2009 Ján Kapusta z Ďanovej a Michaela r. Henželová z Lučenca

29.03.2009 MUDr. Peter Ďurdík a MUDr. Viera r. Červenková F (MT)

- požehn. manželstva

**„Preto opustí človek otca i matku a pripojí sa k manželke,
i budú dvaja jedno telo.“ Mt 19, 5**

So smútkom v srdci, ale s nádejou vzkriesenia sme sa rozlúčili:

25.12.2008 Ľudevít Ďanovský Ď, 82 r.

30.12.2008 Ján Blaho Ž, 85 r.

13.01.2009 Miloslav Hlinka N, 82 r.

22.01.2009 Jarmila Thomková r. Ladiverová F, 86 r.

31.01.2009 Mária Paulovičová r. Majerčíková N, 84 r.

04.02.2009 Otto Paver B, 52 r.

12.02.2009 Ľudmila Podhradská r. Kašubová Ď, 75 r.

06.03.2009 Ján Matušovič N, 86 r.

20.03.2009 Stanislav Hulej Ž, 71 r.

01.04.2009 Viera Kováčiková r. Kapustová B, 83 r.

02.04.2009 Miloslav Vojtko N, nedežit, 88 r.

04.04.2009 Mária Simková r. Frolová D, 95 r.

**„Blahoslavení sú mŕtvi, ktorí odteraz v Pánu umierajú! Áno, hovorí Duch,
nech si odpočinú od prác, lebo ich skutky idú za nimi.“ Zj 14, 13**

Jubilanti:

85 r. Jozef Šípka Ž, Mária Kňazková N, Anna Rusnáková B, Pavol Šimko N,
Elena Kucháriková B

80 r. Rudolf Bartoš Ž, Anežka Šmálová Ď, Ján Mečko N, Matilda Sumková N,
Ondrej Plavec B

75 r. Viera Hulejová B, Zdeno Kováčik B, Božena Brnová B

70 r. Pavla Podhradská Ď, Oľga Timková Ž, Anna Katriňáková Ž, Anna Vošková
N, Anna Strišková N, Mária Sumková B, Jozef Kraľovanský Ž, Slavomír
Salíni B

65 r. Ladislav Jesenský Ž, Anna Kucháriková F, Ivan Hulej Ž, Ján Kapusta Ď,
Miloslav Kováčik N, Anna Ondříková Ž, Jozef Polonec Ž, Jozef Kollárik B

60 r. Pavol Bartoš Ž, Jana Bartošová Ž, Marta Simonidesová N, Ľudmila
Kubizňová D, Marta Rakytová D (v okt. min. roku)

*Jubilantov pozdravujeme a prajeme im mnoho Božieho požehnania a potešenia
do ďalších dní a rokov života.*

**„Ale ja Tebe dôverujem, Hospodine. Hovorím: Ty si môj Boh!
V Tvojej ruke sú moje časy...“ Ž 31, 15 - 16**

Rozpis služieb Božích

09.04.2009	Zelený štvrtok - B=18,00 (sl. B. s Več. Pánovou)
10.04.2009	Veľký piatok (Pašie) N=9,45 v kostole (po sl. Božích Več. Pánova)
12.04.2009	1. sl. veľkonočná N=9,45 v kostole B=14,30 Ž=15,30
13.04.2009	2. slávnosť veľkonočná N=9,45 /v zbor. sieni/ B=11,00
19.04.2009	1. po Veľkej noci N=9,45 Ž=11,00
26.04.2009	2. po Veľkej noci N=9,45 B=11,00
03.05.2009	3. po Veľkej noci N=9,45 Ž=11,00
10.05.2009	4. po Veľkej noci N=9,45 B=11,00 (Deň matiek) F=14,30 Đ=15,30
17.05.2009	5. po Veľkej noci N=9,45 Ž=11,00
21.05.2009	Vstúpenie Krista Pána Đ=15,30 Ž=16,30 B=17,30 N=18,30
24.05.2009	Nedeľa po Vstúpení N=9,45 B=11,00
31.05.2009	1. slávnosť svätodušná N=9,45 v kostole (sl. B. s VP)
01.06.2009	2. slávnosť svätodušná Ž=16,30 B=17,30 N=18,30
07.06.2009	Svätá Trojica N=9,45 Konfirmácia
14.06.2009	1. po Sv. Trojici N=9,45 (skúška konfirmandov 1. ročníka)
21.06.2009	2. po Sv. Trojici N=9,45
28.06.2009	3. po Sv. Trojici N=9,45
05.07.2009	4. po Sv. Trojici N=9,45 B=14,30 Ž=15,30
12.07.2009	5. po Sv. Trojici N=9,45

Necpalské nezábudky: Hudobno-poetické pásmo o M. Rúfusovi: Belá 26. apríla 2009 (Kult. dom) 14,00

Zborový deň v Necpaloch pri príležitosti Dňa detí: 31. mája 2009 o 14,00

Stretnutie detských spevokolov- Martin 7. júna 2009 o 15,00

Zasadanie presbyterstva - podľa oznámenia

Stretnutie rodinných spoločností - posledná nedeľa v mesiaci o 15,30 hodine v Necpaloch - podľa oznámenia

Biblické hodiny mládeže - každú sobotu o 15,15 hodine

Biblická hodina dorastu - súčasť konfirmačnej prípravy

Biblická hodina dospelých - pred spevokolom v utorok 17,30 - preberáme evanjelium podľa Marka

Stretnutie ev. žien - krúžok zborovej diakónie - podľa oznámenia

Detские služby Božie - Necpaly: v rámci služieb Božích v nedeľu (Belá ZŠ - v týždni)

Večera Pánova:

Necpaly	10.04.2009 Veľký piatok - po sl. Božích
	31.05.2009 1. slávn. svätodušná - VP v rámci sl. B.
	07.06.2009 Konfirmácia - VP v rámci sl. B.

Žabokreký 09.04.2009 16,30 v domácnosti D. Dubovca,

Belá 09.04.2009 18,00 - Zelený štvrtok

Chlieb náš každodenný

„Keby som kráčal hoci temným údolím, nebojím sa zlého, lebo Ty si so mnou; Tvoj prút a Tvoja palica ma potešujú!“ Žalm 23,4

Po úspešnom predstavení dvorného šaša kráľ mu dal svoju palicu so slovami: Tu máš moju palicu, keď nájdeš väčšieho blázna ako si ty, daj mu ju!

Prešlo veľmi veľa rokov. Kráľ ležal na smrteľnej posteli a lúčil sa. Prišiel k nemu aj dvorný šašo. Kráľ mu povedal: Chystám sa na ďalekú cestu. Šašo sa ho spýtal: A urobil si poriadok, aby ťa prijali v tej ďalekej krajine? Nie, neurobil som nijaké opatrenia. Na to mu šašo vrátil palicu a povedal: Kráľu, ak si neurobil žiadne opatrenia, aby ťa prijali v tej ďalekej krajine, si väčší blázon ako som ja.

Milý priateľ! Aj ty pôjdeš celkom iste tmavou dolinou smrti, urobil si už opatrenia, aby ťa prijali? Pán Ježiš povedal: Ja som vzkriesenie i život; kto verí vo Mňa bude žiť aj keby umrel! Veríš Pánovi Ježišovi?

ŠUMENIE LÍP

Časopis ev. a. v. cirkevného zboru v Necpaloch.

Vydáva: Ev. a. v. cirkevný zbor NECPALY. Pripravuje redakčný kruh. Zodpovedný redaktor: Mgr. Jozef Havrila, ev. farár.
Jazyková úprava: PhDr. Danica Sumková, Mgr. Ľubica Hlinková. Vychádza štyrikrát do roka. Časopis nepredávame,
ale vďačne prijíme každý dar na jeho vydávanie. Prosíme Vás aj o príspevky, úvahy, svedectvá a nápady.

Grafická úprava: DOBROVOLNÝ & synovia, s.r.o., Dolné Vrútky; e-mail: idobrovolny@marticonet.sk

Tlač: Vegaprint - Mošovce

Adresa redakcie: Ev. a. v. farský úrad, Necpaly 39, 038 12, tel.: 4296 104

e-mail: efu_necpaly@gaya.sk, necpaly@ecav.sk

www.efu_necpaly.gaya.sk

REGISTRAČNÉ ČÍSLO: 007/1997.